

ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 4. DECEMBRA 1975

ŠTEVILKA: 48. LETO: XVII

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl – Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ – Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

VEČINA DELAVCEV V PROIZVODNIH OBRATIH JE DELALA V PRAZNIKI

Zaradi izpada električnega toka oziroma okvar na črmo elektrarnah je bilo slovenskemu gospodarstvu, 26. in 27. novembra ter delno 28. novembra na voljo le okrog 50 odstotkov potrebnih količin električne energije. Seveda so bili pri tej redukciji najbolj prizadeti največji odjemalci električne energije, med njimi tudi vse tri slovenske železarne. Da bi ta izpad kar najbolj ublažili in kar najbolj uspešno izvršili mesečne operativne programe, so v prazničnih dneh, to je 29. in 30. novembra ter v ponedeljek, 1. decembra obratovali skoraj vsi proizvodni obrati in nekateri oddelki oziroma obrati TOZD Vzdrževanje, energija in transport naše železarne.

DELOVNI POGOJI IN VARSTVO PRI DELU V ŽELEZARNI

V prvi polovici decembra bo na konferenci osnovnih organizacij sindikata Železarne obravnavana naslovna problematika. Ker to vprašanje sodi v širši interes delavcev, v današnji številki objavljamo drugi del gradiva, ki bo predloženo na konferenco.

STANJE VARSTVA PRI DELU V ŽELEZARNI

Pravna ureditev varstva
Služba varstva pri delu je v Železarni organizirana v skladu z veljavnimi predpisi. Kot organizacija združenega dela s povečanimi nevarnostmi za poškodbe in zdravstvene okvare, imamo službo varstva pri delu v delovni skupnosti Skupne službe ter v vsaki TOZD varnostnega inženirja, ki organizacijsko in samoupravno spada v vodstvo TOZD.

Pravice in obveznosti iz varstva pri delu so natančno določene in opredeljene v samoupravnem sporazumu o varstvu pri delu v TOZD. Poleg tega sporazuma, ki določa predvsem pravice in obveznosti vseh zaposlenih, imamo v Železarni splošne akte, ki

(Nadaljevanje na 3. strani)

SEJE DELAVSKIH SVETOV

Danes in jutri se bodo sestali delavski sveti TOZD in delovne skupnosti Skupne službe železarne Jesenice ter razpravljali o:

- izpadu transportnega dohodka ZG – ŽTP Ljubljana za leto 1975,

- primanjkljaju v prometu z električno energijo za leto 1975,

- programih občinskih samoupravnih interesnih skupnosti za leto 1976,

- samoupravnem sporazumu o sodelovanju in poslovanju Universal Jesenice in železarne Jesenice,

- ciljnih in poslovnih politik železarne v letu 1976 ter preliminarne planu ter

- sprejeli ugotovitvene sklepe o pripojitvi DO Monter Dravograd in Kovinservis Jesenice ter o dopolnitvi člena 23 pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev Železarne.

Seje delavskih svetov bodo potekale takole:

TOZD Talilnice: v petek, 5. dec. ob 6.15 v sejni sobi talilnic,

TOZD Valjarne: v petek, 5. dec. ob 6.15 v sejni sobi upravne stavbe na Javorniku,

TOZD Hladna predelava: v četrtek, 4. dec. ob 11. uri v spodnjih prostorih Kazine,

TOZD VET: v četrtek, 4. dec. ob 11. uri v zgornjih prostorih Kazine ter delovna skupnost Skupne službe: v petek, 5. dec. ob 12. uri v Kazini.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje

TUDI DELAVCI V VALJARNI PROFILOV IZPOLNILI LETNI PLAN

Sodelavcem iz oddelka kovinolarne v obratu livarna in jeklovleka, so se pretekli četrtek, 27. novembra, pridružili tudi sodelavci v valjarni profilov, ki so z 31.030 ton proizvodnje izpolnili svoje letne planske obveznosti. S tem so tudi delavci v tem obratu najlepše počastili obletnico rojstva nove Titove Jugoslavije.

Da so v obratu valjarna profilov dober mesec pred iztekom leta izpolnili svojo letno plansko obvezo, so nedvomno zaslužni vsi dejavniki, ki sodelujejo v procesu izdelave profilov. Kot posebnost v tem obratu velja pozdraviti tudi to, da so letos koristili štirinajst dni skupnega, kolektivnega dopusta v tem času pa opravili redni letni remont. Vsekakor to potrjuje tudi dobro organiziranost obrata, ki je prav gotovo tudi pogojevala tak uspeh.

(Nadaljevanje na 3. strani)

GOSPODARSKA POLITIKA V PRIHODNJEM LETU

V prejšnji številki Železarja smo poročali o skupnem sestanku delegacij temeljnih organizacij združenega dela in delovne skupnosti Skupne službe železarne Jesenice za skupščine družbenopolitičnih skupnosti, kjer so razpravljali o osnutku resolucije o skupni politiki ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1976 ter o osnutku resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1976. O obeh resolucijah so sprejeli ocene in stališča, ki jih objavljamo v skrajšani obliki.

Pri ocenjevanju osnutka resolucije o skupni politiki ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije v letu 1976 je treba izhajati iz resolucije, ki smo jo sprejeli za leto 1975. Zvezna resolucija za leto 1975 je imela izrazit namen stabilizirati gospodarstvo. Zato je predvidevala, da bo sprejeta še množica spremljajočih dokumentov, od katerih je bil velik del sprejet z zamudo, nekateri pa še do danes niso sprejeti. Zato resolucija ni bila popolnoma realizirana. Tudi zvezna resolucija za leto 1976 je izrazito stabilizacijska, zato jo je treba podpreti. Istočasno pa je treba sprejeti tudi spremljajoče dokumente, ki bodo ogomčili izvajanje resolucije.

Osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1976 ima podobne značilnosti kot osnutek zvezne resolucije, hkrati pa se po svojih smernicah družbenoekonomskega razvoja tudi bistveno ne razlikuje od republiške resolucije za leto 1975. Zato se lahko pričakuje, da leto 1976 ne bo prineslo istih težav kot leto 1975.

Resolucija za leto 1975 je predvidevala pospeševanje proizvodnje bazne industrije (kemija, aluminij, jeklo). Kljub temu po podatkih za desetmesečno obdobje lahko ugotovljamo, da bo ob zaključku leta 1975 kar dve tretjini potrebnih količin repromateriala predstavljal uvoz. Eden izmed vzrokov za to je prepočasno sprejemanje ustreznih samo-

(Nadaljevanje na 3. strani)

V NOVEMBRU IZPOLNJEN OPERATIVNI PROGRAM

Po podatkih, ki smo jih zbrali pred zaključkom redakcije, ki pa so še nepopolni oziroma še niso dokončno obdelani, smo v delovni organizaciji Železarna v novembru za nekaj desetink odstotka presegle mesečni operativni načrt. Ob zaključku meseca, to je 26. in 27. ter delno 28. novembra je prišlo tudi do večjih redukcij električnega toka. Zaradi popravil in okvar na črmo elektrarnah je v navedenem času v SR Sloveniji primanjkovalo okoli 50 % potrebnih količin električne energije, kar je seveda najbolj prizadelo večje odjemalce. Delno so to delavci v temeljnih organizacijah združenega dela nadoknadili v prazničnih dneh, vendar vsega niso mogli. Tako so bili na primer delavci v elektro jeklarni zelo blizu mesečnega najvišjega dosežka, ki pa ga je zadnje dni preprečila redukcija. Po posameznih temeljnih organizacijah združenega dela in obratih so po prvih ocenah dosegli v preteklem mesecu naslednje rezultate:

Delavci v TOZD TALILNICE so skupaj za okrog 2,5 odstotka presegle mesečni operativni program. Razen v obratu plavž, kjer so za skoraj osem odstotkov zaostali za operativnim programom, so sodelavci v ostalih obratih pomembno presegle mesečne operativne programe. V SM jeklarni so obvezo presegle za 5,4 %, v elektro jeklarni za okrog 4,6 %, v livarni za 3,7 % in v šamotarni za okrog 14,6 odstotka.

Za okrog dva odstotka so za svojim operativnim programom zaostali delavci v TOZD VALJARNE, predvsem zaradi večjega zaostanka v valjarni štekel, ki znaša okrog osem odstotkov in valjarni bluming za dobre tri odstotke. Sodelavci v vseh ostalih obratih pa so presegle mesečni operativni program, in sicer v valjarni profilov za skoraj deset odstotkov, v valjarni žice za okrog 3,3 odstotka in v valjarni debele pločevine za okrog 2,8 %.

Tudi v temeljni organizaciji HLADNA PREDELAVA so v preteklem mesecu za okrog 3,3 odstotka presegle mesečni operativni program. Za obvezami operativnega programa so zaostali delavci v obratu vratni podboji, in sicer za okrog 24 odstotkov in v žebjarni za okrog 7,2 %. V vseh ostalih obratih pa so sodelavci presegle mesečne operativne programe, in sicer: v jeklovleku za okrog 10,3 %, v profilarni za okrog 8,1 %, v žičarni za štiri odstotke, v hladni valjarni za dobrega pol odstotka in v elektrodnem obratu za nekaj desetink odstotka.

V zadnji številki Železarja smo že poročali, da so v oddelku kovinolarne v livarni in v obratu jeklovleka že pred prazniki, 25. oziroma 26. novembra izpolnili letni plan. Samo dan kasneje, to je 27. novembra pa so se jim pridružili tudi sodelavci v valjarni profilov, ki so izpolnili svojo letno programsko obvezo – 31.030 ton profilov.

Dokončne podatke o doseženih proizvodnih rezultatih in doseženi blagovni proizvodnji s komentarji direktorjev TOZD, boste lahko prebrali v naši prihodnji številki.

IV. JUGOSLOVANSKI KONGRES MEDICINE DELA

Letos je bil v Sarajevu četrti jugoslovanski kongres medicine dela, ki se ga je udeležilo preko 700 strokovnjakov. Na tej doslej največji strokovni manifestaciji jugoslovanske medicine dela, ki je vsakihi štiri leta, je sodelovalo 317 referentov s 336 referati iz vseh jugoslovanskih republik in pokrajin ter iz inozemstva.

Na kongresu so bile obravnavane naslednje strokovne teme: medicina dela v lesni industriji, ergonomija, biološki učinki in zaščita pri nejonizirajočem sevanju, vloga ocene delazmožnosti v prevenciji in preprečevanju posledic invalidnosti, mentalno zdravje v industriji (okrogla miza) in proste teme.

Veliko število referentov in referatov je po mnenju redakcijskega odbora kongresa narekoval koncept kongresa. Kongres namreč mora biti široka tribuna na kateri so poleg rezultatov dobro organiziranih in izvedenih raziskav, prikazana tudi izkustva in ugotovitve iz prakse.

Referati dajejo torej zvesto sliko stanja na področju zdravstvenega varstva delavcev v naši deželi, z vsemi uspehi, problemi in pomanjkljivostmi.

V prvi kongresni temi je bilo prebranih 23 referatov, predvsem o poklicnih škodljivostih in nevarnostih v lesni industriji. Poudarjeno je, da so delovni pogoji, škodljivosti in okvare v tej panogi odvisne od vrste dejavnosti (pohišstvo, galanterija, elementi, plošče itd.) ter od povezanosti tehnološkega postopka z drugimi industrijami (kemična, tekstilna, plastične mase).

(Nadaljevanje na 2. strani)

Iz naše valjarne profilov

Pobuda, da se na tem mestu ponovno srečujemo z vprašanji kulturne dejavnosti ne izhaja iz neke sentimentalne zaverovanosti v kulturo in dogajanja okrog nje, temveč zato, ker vprašanje kulturne dejavnosti, kot sestavnega dela družbene reprodukcije in standarda delavca, le prepočasno prehaja v našo zavest. Vse preveč je še vprašanje kulture odvisno od individualnega odnosa vodilnih delavcev, pa naj si bo v proizvodnji ali v družbenopolitičnih organizacijah, komunistov ali nekomunistov in od razvitosti njihovih kulturnih potreb.

Da bi lažje prodrli v vsebinski pomen kulture v samoupravni socialistični družbi, si moramo pomagati z nekaterimi mislimi oziroma citati. Najprej znano Marksovo misel, ki pravi, da: »Človek postaja človek, individuum, celovita osebnost v pravem pomenu besede šele v procesu njegovega osvoboditja izpod jarma gole materialne nuje, v nenehni rasti produktivnosti dela in delavčevega prostega časa, v katerem se lahko vsestransko razvije njegova osebnost.« To smo tudi zelo jasno napisali v temeljnih načelih ustave SR Slovenije v šestem poglavju: »Vzgoja in izobraževanje, znanost in kultura so bistveni dejavniki razvoja socialistične družbe, večje produktivnosti dela, razvoja ustvarjalnih sil ljudi in vsestranskega razvoja osebnosti, humaniziranja socialističnih samoupravnih odnosov in splošnega napredka...« Zelo jasno in nedvoumno je tako usmeritev našega razvoja na področju kulture napisana tudi v resoluciji sedmega kongresa Zveze komunistov Slovenije: Kultura socialistične samoupravne družbe v drugem odstavku: »Zveza komunistov razume svoje poslanstvo na področju kulture kot bitko za osvoboditev človeka in dela za vedno višjo stopnjo družbenoekonomskih odnosov in na njih utemeljeno najširšo kulturno politiko.«

Odveč bi bilo poudarjati, da taka vloga kulture v samoupravni socialistični družbi zahteva najširšo družbeno kulturno politiko, ki izhaja iz proizvodnih in socialnih temeljev družbe in samoupravno organiziranih delovnih ljudi v združenem delu kot subjektov kulture. V novem družbenem odnosu, ki smo ga opredelili z ustavo, so ustvarjeni pogoji, da delavski razred, kot temeljna in vodilna družbena sila skupaj z drugimi delovnimi ljudmi in občani uresničuje svojo zgodovinsko nalogo osvoboditi človeka in delo. S svojo neposredno povezanostjo preko delegatskega sistema ima vse pogoje vplivati na najširšo družbeno kulturno politiko, ki bo zagotavljala uresničevanje te njegove zgodovinske naloge.

Že aktiv komunistov kulturnih delavcev v Železarni je spomladi letos ugotovil, da ustavna miselnost o pomenu kulture in zaključki kongresov ZK v zvezi z nalogami komunistov na področju kulture, še niso prodrli v zavest komunistov, kot avantgardnega dejavnika v našem razvoju, kaj šele da bi ta zavest in ta spoznanja prodrli v množice delavcev in ostalih delovnih ljudi. Če je temu tako, potem resnično nekateri posamezniki ali grupe posameznikov, ko se zavzemajo za tako opredeljevanje kulture izpadajo kot neki zanesenjaki, prenapeteži ali celo sentimentalneži. To pa je nedvomno tudi posledica našega obnašanja in odnosov do teh vprašanj tako v organizaciji Zveze komunistov kot sindikatih kot najmočnejši organizaciji delavskega razreda, kot v Socialistični zvezi, Zvezi socialistične mladine in na drugih področjih.

Konkretnost tudi tu ne bo odveč. Na pomladanskem že omenjenem aktivu komunistov kulturnih delavcev Železarni je bil osvojen sklep, da se ugotovitve na sestanku aktivna prenesejo na sejo tovarniškega komiteja in preko njega na tovarniško konferenco ZK ter vse osnovne organizacije ZK. Z enakimi zaključki je bil sklenjen tudi aktiv komunistov kulturnih delavcev občine v tednu praznovanja petdesetletnice partijskega tiska. Ne v enem, ne v drugem primeru ni prišlo do realizacije, čeprav sta se oba sestanka aktivov nanašala na uresničevanje resolucije sedmega kongresa Zveze komunistov Slovenije: Kultura v socialistični samoupravni družbi. Isto je s sindikatom, ki ga dokumenti osmega kongresa Zveze sindikatov Slovenije tudi na tem področju obvezujejo in z uresničevanjem sklepov kongresa ZSMS na tem področju, dokumentov SZDL in tako dalje.

MI IN KULTURA

Prav gotovo v vsem tem lahko iščemo vzroke za prepočasno uveljavljanje široke kulturne politike in prepočasno uveljavljanje samoupravnega položaja delavcev-neposrednih proizvajalcev v kulturni politiki občine, pri oblikovanju programskih zasnov in podobno. Še vedno je preveč prisotna miselnost, da so to vprašanja, ki se tičejo le delavcev in komunistov, ki že aktivno delujejo v kulturni sferi, ne pa vseh komunistov in organiziranih socialističnih sil. Že omenjeni dokumenti zavzemajo vse komuniste, vse člane Zveze sindikatov, SZDL, ZSMS in druge napredne dejavnike, da se zavestno in odločno borijo za njihovo uresničevanje.

V Železarni smo nešteto ur, sestankov, sej, konferenc, analiz in študij namenili vprašanjem produktivnosti dela, tehnološkemu napredku, inovacijski dejavnosti, delovni in tehnološki disciplini in podobno, ne da bi se dovolj prodorno soočili z dejavniki in to bistvenimi dejavniki, ki vplivajo na nadaljnji razvoj teh področij življenja in dela. Veliko pozornost smo in namenjamo izobraževanju tako rednemu kot ob delu, ker imamo za to tudi ustrezno službo in samoupravni organ in ker je to prešlo že v široko zavest vseh nas, da je to eden izmed temeljnih pogojev našega nadaljnjega razvoja. Isto bi lahko rekli tudi za znanstveno raziskovalno dejavnost v Železarni. Le naslednjih dejavnikov – vzgoje in kulture – ki se sicer posredno ali neposredno povezujejo z omenjeno dejavnostjo, nismo spravili niti na dnevne rede samoupravnih organov, niti v naše družbene plane oziroma razvojne programe.

Pa vendarle bi organizirane socialistične sile, predvsem pa komunisti tudi pri vprašanju kulture in kulturne dejavnosti v temeljnih organizacijah združenega dela, delovni skupnosti Skupne službe oziroma v Železarni kot celoti, morali začeti bitko za uresničevanje tako ustavnih določil, kakor dokumentov oz. sklepov kongresov Zveze komunistov. Za osvežitev citiramo odlomek iz že omenjene resolucije sedmega kongresa Zveze komunistov Slovenije: »... Za idejnopolično dejavnost Zveze komunistov takšna usmeritev (omenjena v predhodnih odstavkih p. p.) pomeni nalogo, da se bosta sleherna organizacija združenega dela in krajevna skupnost kot temeljni družbeni skupnosti ukvarjali tudi s problemi ustvarjalnih možnosti in kulturnega življenja delovnih ljudi, da bo kulturno delovanje sestavina njihovih razvojnih programov, in s tega stališča vplivali in usmerjati razvoj poklicnih in ljubiteljskih kulturnih dejavnosti kot izredno pomembnih dejavnikov kulturnega osveščanja in socialnega osvoboditja delovnih ljudi. Samo taka usmerjenost v delovanje osnovnih organizacij Zveze komunistov, sindikalnih organizacij, organizacij Socialistične zveze in drugih družbenopolitičnih dejavnikov bo omogočila hitrejšo preoblikovanje kulturnih potreb in interesov delovnih ljudi.«

Seveda vse to pomeni, da se mora sleherna temeljna organizacija združenega dela spoprijemati tudi z nalogami za novo obliko in vsebino življenja delavcev in oblikovati lastne programe kulturnega prizadevanja v TOZD. Iz tega bo potem zrasla široka družbena kulturna politika in programi izvajalcev kulturnih dejavnosti oziroma program kulturne skupnosti občine in program kulturne skupnosti Slovenije, za katere delavci dajejo znaten del svojega dohodka. To pa pomeni najbolj neposredno obliko dela za hitrejšo preoblikovanje kulturnih potreb in interesov delovnih ljudi ter uveljavljanje njihovega samoupravnega položaja v kulturni politiki. Kulturni programi temeljnih organizacij združenega dela oziroma delovne organizacije, kakor tudi kulturni programi krajevnih skupnosti, morajo postati izhodišče in osnova za vključitev delegacij v procese oblikovanja kulturnih programov na občinski, regionalni in republiški ravni.

Velika ovira pri delovanju kulturnih dejavnosti je materialna osnova in slabi delovni pogoji, predvsem na mestnem območju Jesenic. Zato se bomo morali seveda zavzemati za realno materialno ovrednotenje kulturnih programov in za zagotavljanje temeljnih možnosti za kulturno življenje v slehernem delovnem in krajevnem okolju.

O vseh teh vprašanjih in problemih je tekla tudi beseda na seji izvršnega komiteja predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije v začetku novembra letos. Ob soočenju s številnimi problemi so se zavzeli za to, da mora kulturna dejavnost in problematika zavzeti frontni značaj.

IV. JUGOSLOVANSKI KONGRES MEDICINE DELA

(Nadaljevanje I. str.)

Najpogostejše škodljivosti in nevarnosti v lesni industriji so: težko fizično delo z dviganjem in nošenjem težkih bremen, delo v izmenah, neugodno temperaturno okolje pri delu v zunanjih obratih, ropot, vibracije, elergični in obstruktivni efekti lesnega prahu, kemikalije pri terciarni obdelavi lesa, kancerogeno delovanje lesnega prahu in posebej še večji riziko mehaničnih obratnih poškodb. Pomembni problemi v lesni industriji so tudi dolga pot delavcev na delovno mesto in domov, mala adaptacija delavcev, visoka stopnja travmatizma in invalidnosti, premajhna prilagoditev dela delavcem ter problem priznanja beneficirane delovne dobe za posamezna delovna mesta v lesni industriji.

Kongresni referati iz ergonomije (bilo jih je 20) so delovali tematsko sveže – ergonomija še ni bila na dosedanjih jugoslovanskih kongresih medicine dela zastopana kot posebna kongresna tema. Dominirali so referati iz praktične korektivne ergonomije, manjkali so referati iz projektivne ergonomije, uvodna referata sta zanimivo razpravljala o dosedanjih in perspektivnih tendencah v razvoju naše ergonomije.

Človeško delo je integralna celota in zato nedostopna parcialnem proučevanju. Prilagoditev dela človeku in človeka delu je dialektična enotnost dveh aspektov integralnosti dela. Zato je nujna interdisciplinarnost obravnave sistema med človekom, delom in delovnim okoljem. Ergonomija nam omogoča interdisciplinarnost obravnave tega kompleksnega sistema, zato ni niti veda niti poklic, temveč interdisciplinarni prijem, oblikovanje, postopek, rešitev ali ukrep z namenom optimizacije hibridnega kompleksnega sistema človek – delo – delovno okolje. Delež strokovnjakov medicine dela pri ergonomskem oblikovanju dela, je tradicionalno dolg in velik.

Referati iz teme o bioloških efektih in zaščiti pred nejonizirajočimi elektromagnetskimi sevanji so bili novi. Na dosedanjih strokovnih sestankih jugoslovanskih strokovnjakov medicine dela, doslej ta tematika praktično ni bila širše obravnavana. Trije splošni referati so obravnavali interakcijo med elektromagnetskimi sevanji in organizmi ter o bioloških efektih mikrovalovnega in laserskega sevanja.

Ostalih 18 referatov je bilo iz prakse in so obravnavali predvsem raziskave o vplivu sevanj na posamezne organske sisteme ter zaščito pred sevanji. Posebej moram poudariti zelo velik delež referatov v tej temi, ki so jih imeli strokovnjaki za higieno in medicino dela iz JLA.

Dvaintrideset referatov je bilo prebranih s področja ocene delazmožnosti, kar govori o veliki aktualnosti te teme. Osnovna referata te kongresne teme sta ugotovila, da je ocena delazmožnosti zelo kompleksna dejavnost, ki ima svoj cilj uresničiti načelo »pravega človeka za pravo mesto«. Ocena delazmožnosti je sestavni del vseh faz aktivnega življenja delavca: pri poklicni orientaciji in selekciji, predhodnem pregledu, obdobjem pregledu, interni spremembi delovnega mesta, ob bolovanju (ocenačasne delazmožnosti) in ob invalidnosti (ocena preostale delazmožnosti).

Ocena delazmožnosti je usklajevanje zmognosti delavca in zahtev ter obremenitev delovnega mesta in obratno. Pregledi za oceno delazmožnosti se dopolnjujejo s funkcionalno diagnostiko, predvsem tistih organov, ki so bistveni za izvrševanje nalog na določenem delovnem mestu. Oceno delazmožnosti, kot sintezo vseh izvidov in zahtev ter obremenitev, mora podati zdravnik medicine dela.

V koreferatih in v razpravi smo slišali tudi glas izbranih zdravnikov splošne medicine. Poleg vseh prizadevanj, da ocenjujejo delazmožnosti le za to pripravljene kadri, morajo izbrani zdravniki splošne medicine posvetiti oceni delazmožnosti precejšnji delež svojega delovnega časa. Ker ne more vedno koristiti vse potrebne elemente, predvsem ne tiste, ki se nanašajo na zahteve, obremenitve in pogoje delovnega mesta, je ocena delazmožnosti, izvršena s strani izbranega zdravnika splošne medicine večkrat krivično izpostavljena kritiki. Zato je potrebno programirati in izvajati edukacijo zdravnikov splošne medicine na področju ocene delazmožnosti.

Med prostimi temami je bilo največ referatov iz področja profesionalne toksikologije. Večina teh tem je bila s področja poklicnih zastrupitev z ogljikovim disulfidom, organskimi topili, kovinami in polkovinami ter s pesticidi. Za razliko od dosedanjih kongresov je bilo tokrat med referati iz področja profesionalne toksikologije precej referatov, ki so obravnavali temeljne toksikološke raziskave na nivoju

celice, tkiv in organov ter raziskave na eksperimentalnih živalih.

Iz področja poklicnih bolezni dihal je bilo 24 referatov. Večina avtorjev je referirala o distribuciji poklicnih bolezni dihal med posameznimi kategorijami delavcev in o korelaciji med kliničnimi, radiološkimi in funkcionalnimi izvidi pljučnih funkcij. Nekaj referatov je obravnavalo problematiko radioloških klasifikacij poklicnih bolezni dihal.

Referati prostih tem iz medicine dela v prometu, so obravnavali predvsem okvare organov in sistemov v prometu, medtem ko so referati iz področja profesionalnega travmatizma imeli žal premalo poudarka na prepotrebni prevenciji. Štirinajst referatov iz področja ropota in vibracije, je ponovno pokazalo na stalno večjo aktualnost teh škodljivih pojavov pri delu ter na problematiko neenakih kriterijev rizika in na dosedanje večkrat premajhno ter neadekvatno primarno in sekundarno prevencijo.

Petintrideset ostalih referatov iz prostih tem je predstavljalo pisan pregled raziskav ali opazovanj nekaterih manj znanih, ali vsaj manj opisanih področij iz zdravstvene varstva delavcev.

Posebej zanimiva je bila kongresna razprava za »okroglo mizo« o

mentalnem zdravju v industriji. Kot osnova za dobro razpravo so bili prebrani referati o psihosocialnih dejavnikih v zaščiti mentalnega zdravja delavcev v industriji. O motivaciji in odnosu do dela, o emocionalnem stresu pri delu, o absenzizmu kot vzročniku demotivacije za delo, o prevenciji in sanaciji medicinsko-psihotričnih ter socialno-psiholoških problemov v delovni organizaciji, o alkoholizmu v industriji itd. Kot rdeča nit je bila v razpravi prisotna misel iz uvodnega referata, da v etiologiji velikega števila psihičnih motenj, psihosomatskih in kroničnih degenerativnih bolezni, še ni priznan psihosocialni dejavnikom tisti pomembni delež, ki ga resnično imajo, da premalo raziskujemo psihosocialno delovno okolje, da zato o njem zelo malo vemo in znanje in da smo še premalo učinkoviti pri vplivih na potrebne spremembe psihosocialnega delovnega okolja.

Po zaključku kongresa je bil občni zbor jugoslovanskega združenja medicine dela. Izbran je novi odbor, sedež združenja se je za naslednjo štiriletno mandatno obdobje preselil iz Sarajeva v Skopje. Naslednji jugoslovanski kongres medicine dela bo 1979. leta v SR Makedoniji.

Mario Kocijančič

ALI IMAJO SAMO NEKATERI MOŽNOSTI IZOBRAŽEVANJA OB DELU

Samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v temeljni organizaciji združenega dela dobi vsak delavec, ko vstopi v delovno razmerje. V tem sporazumu je tudi člen, ki govori kakšne so pravice in obveznosti delavcev do usposabljanja in izobraževanja v TOZD. Določilo med drugim pravi, da ima: »vsak delavec TOZD pravico in obveznost do strokovnega, ekonomskega-političnega, teoretičnega in praktičnega izobraževanja ter izpopolnjevanja, ki je potrebno za uspešno delo na delovnem mestu in delovanju v samoupravnih organih.«

Izobraževanje delavcev TOZD je lahko:

- izredno: v srednjih, višjih ali visokih šolah prve, druge ali tretje stopnje za priznanje poklica v širokem profilu;
- dopolnilno: na tečajih, seminarjih, predavanjih, praktičnem delu na delovnem mestu, za pridobitev usposobljenosti na delovnem mestu ali poklic vsakega profila.

Tudi na kongresu Zveze komunistov Slovenije, oziroma v sprejetih resolucijah je velik poudarek na izobraževanju ob delu.

Krepko smo že zakorakali v šolsko leto, z njim pa so za marsikoga nastali spet problemi, skrbi in težave.

Grupa mladih, ki je končala poklicno šolo na ZIC se je pred začetkom šolskega leta zaposlila v strojni delavnici, obenem pa se vpisali v večerno tehnično strojno šolo. V obratu smo se s sodelavci pogovarjali o nadaljnjem študiju. Ko pa je bilo treba iti v šolo, nam to niso omogočili. Skoraj nismo mogli verjeti, da je to res, da bi nam Železarna, ki nas je tri leta štipendirala, onemogočila nadaljnje šolanje. Kljub prošnjam in zagotovilom, da bi delali tudi ponoči ali pa šli na drugo delovno mesto nam to ni uspelo. Kamorkoli smo potrkali in povedali željo so nas odbili. Ker smo kar naprej vrtali, da

bi se to rešilo, smo dobili odgovor: »Nihče vam ne brani v šolo, toda v našem obratu je dvoizmensko delo.«

Tisti delavci, ki so začeli nekaj let pred nami in že hodijo v tretji lahko delajo ponoči, mi pa ne smemo. In po našem mnenju, obrat ne bi bil prizadet, če bi delali ponoči.

Že ko smo hodili v zadnji letnik PIŠ smo se menili, da bomo nadaljevali šolanje. Ko se sedaj spet srečujemo gledamo druge, ki hodijo v šolo in pri srcu nam je težko, ker vemo, da bodo svoj cilj dosegli.

Sprašujemo se kdo je kriv temu, morda celo sami, ker si nismo izbrali kakšnega drugega poklica, ampak ravno strugarja. Kajti vsi naši kolegi, ki so ključavničarji, električarji, itd., sedaj lepo sedijo v šolskih klopih, strugarji pa smo zato prikrajšani.

Mislimo pa, čeprav smo strugarji, če bi delali na kakem drugem delovnem mestu, da bi tudi mi lahko hodili v večerno šolo. Samo pri nas v strojni delavnici je po besedah naših nadrejenih to popolnoma neizvedljivo.

Sprejeti sporazum, kongresni zaključki in drugi dokumenti, izobraževanja in izpopolnjevanja ob delu, za nekatere nič ne pomenijo. Zato se sprašujemo zakaj jih potem sprejemamo? DELAVCI

LETOS ČEZ 60 IZBOLJŠEVALNIH PREDLOGOV

V letošnjem letu so novatorji in racionalizatorji v Železarni povečali število izboljševalnih predlogov od dosedanjega povprečja 51 na leto na 60. Pri tem pa je treba poudariti, da so se znatno povečali tudi prihranki in koristi posameznih izboljševalnih predlogov. S tehnično inventivno dejavnostjo se aktivno ukvarja več skupin in timov, ki rešujejo in odстранjujejo večje in težje probleme, ki so pred izboljšavami hromili in zavirali nemoten potek proizvodnje.

Preko 500 iznajditeljev, novatorjev in racionalizatorjev kolikor je registriranih pri pristojni službi, je v začetku leta napovedalo da bodo letos prihranili in ustvarili 20 milij. din. To jim kljub izredni prizadevnosti ni uspelo, povišali pa so število tehničnih inovacij, predvsem pa kvaliteto in vrednost izboljšav.

V preteklem letu so avtorji tehničnih izboljšav prihranili in ustvarili Železarni 8,320.000 din, v enajstih mesecih letošnjega leta pa že 13,950.000 din, kar je vsekakor lep in velik prispevek k stabilizacijskim prizadevanjem. V mesecu decembru bosta v Železarni še dve seji komisij z oceno tehničnih izboljšav. Člani komisije za izume, raziskave in racionalizacijo v TOZD Talinice bodo obravnavali še šest v zadnjem času v proizvodnjo uvedenih izboljšav, ki izkažejo preko 800.000 din prihrankov. Na seji komisije TOZD Hladna predelava pa bodo člani oce-

njevali pet tehničnih inovacij, ki izkazujejo preko 200.000 din prihrankov in koristi.

S temi velikimi in lepimi dosežki iznajditelji, novatorji in racionalizatorji v Železarni sicer niso dosegli vseh načrtovanih ciljev, so pa bistveno izboljšali dosedanja prizadevanja na tem področju. Priprani pa smo, da bodo v drugem letu TIIL 76, ko se bodo v inventivno dejavnost vključili novi avtorji, tudi iz obratov in oddelkov, ki doslej niso bili vključeni v to aktivnost, dosegli še boljše rezultate.

V pripravi so še mnogi visoko vredni in kvalitetni izboljševalni predlogi od Aleksandra Kavčiča in Ivana Jamarja, strojnih vzdrževalcev z Bele, Boža Bartlja in večkratnega novatorja Joža Zidarja in številnih drugih, ki bodo s svojimi originalnimi novostmi pomembno dvignili letošnje rekordne prihranke in koristi.

DELOVNI POGOJI IN VARSTVO PRI DELU V ŽELEZARNI

(Nadaljevanje s 1. str.)

natančno opredeljujejo dolžnosti delavcev. Ti akti so: pravilnik o varstvu pri delu ZJ in tehnološko-varnostna navodila v posameznih obratih. Ti spoznamo in splošni akti še niso usklajeni z novim zakonom o varstvu pri delu. Usklajili jih bomo po tem, ko bo v Železarni dokončno izvedena reorganizacija temeljnih organizacij združenega dela.

V skladu s predpisi o varstvu pri delu ter na podlagi nove organizacije TOZD, bomo morali v Železarni reorganizirati tudi službo varstva pri delu.

Pregled poškodb pri delu

Za ugotavljanje stanja varstva pri delu v organizacijah združenega dela poleg drugih pokazateljev običajno uporabljamo tudi podatke o poškodbah pri delu, poklicnih obolenjih in obolenjih v zvezi z delom.

Zaradi nevarnosti, ki so prisotne v tehnoloških procesih v metalurgiji in zastarele tehnologije v nekaterih obratih, utesnenosti delovnih prostorov in delovnih mest, preveč ročnega dela v procesu proizvodnje in vzdrževanja in podobno, je pogostost poškodb v železarnah običajno visoka. Služba varstva pri delu razpolaga s pregledom poškodb pri delu, v Železarni od leta 1946 dalje. Iz podatkov je razvidno, da so poškodbe pri delu v Železarni do preteklega leta v stalnem upadanju. Predvsem je vidno stalno upadanje poškodb pri delu po 1960. letu, ko smo v Železarni z ustanovitvijo takratnih ekonomskih enot okrepili službo varstva pri delu z varnostnimi tehnikami.

Za lažjo predstavbo gibanja poškodb pri delu in odsotnosti z dela zaradi poškodb navajamo le nekaj števil. 1950. leta se je v Železarni poškodovalo 1.230 delavcev oziroma 17 odstotkov vseh zaposlenih ali z drugimi besedami povedano, poškodovano se je vsak peti do šesti delavec. Zaradi teh poškodb so bili delavci odsotni z dela 25.000 delovnih dni ali vsak zaposleni v Železarni je bilovol zaradi poškodb pri delu 3,5 delovnih dni.

Po tem letu, do 1960. leta, so bile poškodbe v stalnem nihanju (padale in naraščale), tako da se je 1960. leta v Železarni poškodovalo 17,2 odstotka vseh zaposlenih. Od takrat, ko smo v Železarni začeli bolj sistematsko in organizirano ter bolj odgovorno obravnavati tudi to področje zasledujemo intenzivno zmanjševanje poškodb pri delu. Tako imamo 1970. leta samo še 481 poškodb pri delu oziroma osem odstotkov vseh zaposlenih ali vsak 12. do 13. delavec in 11.000 izpadlih delovnih dni zaradi teh poškodb, kar znaša 1,87 dneva na zaposlenega. V naslednjih letih, do 1974. leta, je število poškodb še vedno v upadanju, tako da imamo v preteklem letu samo še 367 poškodb ali 5,9 odstotka in 8.400 bolovalnih dni. S takimi rezultati smo v zadnjih dveh letih imeli najboljše stopnjo varstva v primerjavi z ostalimi železarnami v okviru Združenja jugoslovanskih železarn. Prav tako smo imeli bolj ugodne rezultate, tako po pogostosti kot resnosti poškodb, kot v železarnah v Zvezni republiki Nemčiji.

V Železarni imamo na žalost vsako leto tudi smrtne poškodbe, razen 1971. leta. To je najbolj boleči problem, saj je človek — delavec v naši samoupravni družbi največje in nena-dostojljivo bogastvo.

Od 1946. do 1974. leta smo imeli v Železarni 101 smrtno nesrečo pri delu. Do 1960. leta beležimo 74 smrtnih nesreč ali povprečno na vsako leto pet, po 1960. letu pa 27 smrtnih nesreč ali v povprečju dve na leto.

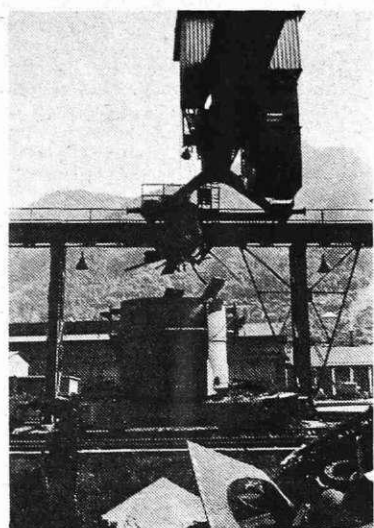
Tako kot so nas pogosto bolele prizadele smrtne nesreče, so nas dostikrat prizadele tudi hujše poškodbe pri delu. To so poškodbe, ki po zaključnem zdravljenju zapustijo na poškodovancu trajne posledice oziroma trajno zmanjšajo delavčeve delovne sposobnosti. Zaradi takih poškodb je bilo nekaj naših sodelavcev invalidsko upokojenih, nekateri so postali invalidi druge kategorije, mnogi so postali invalidi tretje kategorije in jih je bilo treba zaposliti na drugih, njihovim delovnim sposobnostim ustreznih delovnih mestih.

Zaradi poškodb pri delu ter raznih drugih telesnih okvar in obolenj, ki so v zvezi z delovnimi pogoji (ali izven dela), je v Železarni zaposlenih 443 delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo oziroma invalidov in invalidnih oseb, kar pomeni, da je v Železarni vsak petnajsti zaposleni invalid.

Ob analizi vzrokov poškodb pri delu ugotavljamo vsa leta skoraj iste vzroke. Ti so v glavnem subjektivnega značaja in le v manjši meri so vzroki v tehničnem okolju. S tem pa ni rečeno, da so poškodovanci vedno sami krivi za svoje poškodbe, temveč, da so vzroki v slabo organiziranem delu, slabem vodstvu in pomanjkljivem nadzorovanju delavcev pri delu, neopolni usposobljenosti za pravilno in varno opravljanje določenega dela, pomanjkljivi seznanjenosti z nevarnostmi na delovnih mestih in v neposredni okolici v delovnem prostoru, preveliki fluktuaciji in prepogosti menjavi delovnih mest v obratu ali Železarni, neustrezni zaposlitvi z ozirom na delavčeve psihofizične sposobnosti in podobno.

Iz navedenih ugotovitev in vzrokov se vidi, da je varstvo pri delu kompleksno področje, v katerem morajo sodelovati vse strukture strokovnih in vodilnih delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela, kakor tudi v strokovnih službah delovne skupnosti Skupne službe.

Nesmiselno je pričakovati, da bo nekaj delavcev službe varstva pri delu, brez interesov in pomoči prejšnjih struktur delavcev, odpravilo vse te pomanjkljivosti in zagotovilo bolj varne in zdrave delovne pogoje na delovnih mestih in v delovnih prostorih. Vedeti moramo, da bo ustrezno zaposlen in strokovno usposobljen delavec, v varnih in zdravih delovnih pogojih ter ob dobri organizaciji dela in pravilnem vedenju, z zadovoljstvom opravljal svoje delo. To pa je pogoj za manjše število poškodb pri delu, manjšo odsotnost z dela in končno boljše rezultate dela, za kar smo vsi zainteresirani.

Priprava vložka — starega železa — za vsip v električno peč

Ni malo primerov v Železarni, ko pride do zastojev na neki proizvodni napravi zato, ker je na njej prišlo do tehnične okvare. Takrat se vsi strokovni in odgovorni delavci sprašujejo, zakaj je prišlo do okvare in se prizadevajo, da napravo čimprej usposobijo za normalno proizvodnjo. Kadar pa ista naprava ne obratuje zaradi tega, ker se je delavec pri delu na tej napravi poškodoval ali je pogosto odsoten zaradi bolezni, ki je posledica slabih mikroklimatskih in ekoloških pogojev, se malokrat isti delavci sprašujejo, kaj bi storili za odpravo vzrokov, ki pogosto tako odsotnost in zastoj v proizvodnji. V raznih poročilih se največkrat srečujemo z oporčili, da planirana proizvodnja ni dosežena zaradi pomanjkanja delovne sile in prevelike bolezenske odsotnosti. Nikdar pa ne zasledimo vzrokov, zakaj je v določenem obratu ali oddelku pomanjkanje delavcev in zakaj je v obratu taka bolezenska odsotnost.

Iz teh primerov sklepamo, da varstvo pri delu ne jemljemo vedno kot kadrovske proizvodne funkcije, temveč kot nekaj, o čemer moramo tudi govoriti, ker je zakon tako predpisal in ker imamo v Železarni službo za varstvo pri delu, ta pa je verjetno tudi zato, ker jo je zakon predpisal.

Taka miselnost povzroča negativen odnos do varstva pri delu in kaže na to, da smo varnostno premalo prosvetljeni, zaradi česar postavljamo v težak položaj delavce, ki se prizadevajo za boljše delovne pogoje na delovnih mestih in v delovnih prostorih. Vzrok za taka gledanja in taka stališča je po našem mnenju tudi v internem kadrovanju v obratih in oddelkih, na delovna mesta neposrednih vodij dela.

Na prejšnjih delovnih mestih v neposredni proizvodnji niso uporabljali osebnih zaščitnih sredstev, prav tako so delali pri strojih in napravah brez ustrezne tehnične zaščite z ustaljenimi navadami (včasih tudi negativnimi), kar vse je prodrlo v njihovo podzavest.

Tomaz Terček, novinar in snemalec Joco Žnidaršič, delavca RTV Ljubljana sta med kratkim obiskom v naši železarni v nedeljo, 30. novembra pripravila za večerni dnevnik reportažo o delu naših delavcev čez praznike.

vest. Sedaj ko so v vlogi neposrednih vodij dela pa niso prepričani v potrebnosti nekaterih varnostnih ukrepov.

Menimo, da je to tudi ena ključnih točk, ki pogosto pušajo red in tehnološko varstveno disciplino ter s tem zmanjšano število nevarnih situacij v proizvodnji in s tem tudi manjše število poškodb.

Pregled poškodb pri delu v letošnjih devetih mesecih

Iz dosedanjih navedb je videti, da je število poškodb v zadnjih petnajstih letih precej padlo. V prvih devetih mesecih tega leta pa je viden porast števila poškodb, iz česar lahko zaključimo, da bo ob zaključku leta 1975 dosti slabši rezultat kot v preteklem letu.

Vzroki za to so isti, kot smo jih že omenili. Po našem mnenju smo v preteklih dveh letih dosegli rezultate, ki so izjemni in porast poškodb v letu 1975 je še vedno v povprečju jugoslovanske črne metalurgije. Vendar pa se moramo s porastom poškodb soočiti in odkrivati vzroke. Ne moremo tudi pričakovati, da bo trend upadanja poškodb takšen kot v preteklih letih. Menimo, da smo dosegli tako nizko število poškodb, da lahko realno pričakujemo njihovo rahlo nihanje do sedaj najnižje dosežene številke.

V zadnjih letih je bilo vloženih mnogo naporov v izobraževanje delavcev na delovnem mestu, izobraževanje posebnih kategorij ter preverjanja znanja za pravilno opravljanje dela na delovnih mestih.

Nehote smo s tem dosegli pri nekaterih neposrednih vodjih napačni odnos in razumevanje. Prepričani so namreč, da delavec prevzema popolno odgovornost za obnašanje na delovnem mestu in pri delu, ko je dokazal, da zna pravilno opravljati svoje delo.

Mnenja smo, da je odgovornost neposrednega vodje dela sedaj še toliko večje. Ve, da delavec zna pravilno opravljati delo, da pozna svoje pravice in obveznosti v zvezi z delom in ga kljub temu pusti nepravilno delati. Te nepravilnosti se odražajo v nepravilnem načinu dela, neuporabi tehničnih in osebnih varstvenih naprav in sredstev, neredu na delovnih mestih, nepripravljenosti na delovnih pripravah in napravah ter nepripravljenosti na dogodkih in nezdah, ki bi lahko imeli za posledico tudi poškodbe sodelavcev.

Odstranitev teh in podobnih nepravilnosti ni le pogoj za manjše število nezdah in poškodb, ampak ima močan vpliv na dvigovanje produktivnosti dela in kvalitete dela. Zato mora biti naloga vseh struktur v Železarni političnih, samoupravnih in upravnih, da si z vsemi močmi prizadevajo ustvarjati boljše tehnološko varnostno disciplino, ki bo imela za posledico vsestranske družbene koristi.

Urejanje delovnih pogojev s tehničnimi ukrepi

Vsaka tehnologija in delovni procesi vsebujejo določene nevarnosti za zdravje in poškodbe. Metalurgija pa s svojimi agregati ne ogroža samo neposredno zaposlenih, ampak v precejšnji meri tudi bližnjo in daljno okolico delovne organizacije. Prav take agregate je naš kolektiv podedoval, z njimi vred pa tudi navade ravnanja s takimi agregati in napravami. To je imelo dosti negativnih posledic, kar je bilo že omenjeno.

Z razvojem samoupravnega sistema in temu ustrezne zakonodaje, smo pričeli v Železarni urejati delovne pogoje. Te pogoje smo spreminjali z uvajanjem nove tehnologije, delno pa s spreminjanjem nekaterih zastarelih tehnoloških postopkov. Novi postopki so nam prinašali boljše gospodarske rezultate, niso pa vedno pripomogli tudi k izboljšanju delovnih pogojev.

Vse težave v zvezi z delovnimi pogoji so narekovale službi za varstvo pri delu, da je pričela izdelovati sankcijske programe za ustreznejšo tehnično zaščito, za odstranitev težkega, zdravju škodljivega in nevarnega dela, za izboljšavo mikro-

(Nadaljevanje na 7. strani)

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 8. 12.	MARKEŽ VALENTIN	ROTAR VINKO
TOREK — 9. 12.	ARNEŽ FRANC	FALETIC JANEZ
SREDA — 10. 12.	PRAPROTNIK NIKO	STARE BRANKO
ČETRTEK — 11. 12.	TUMA SLAVKO	ARH JANEZ
PETEK — 12. 12.	ROZMAN JANEZ	KORDEŽ FILIP
SOBOTA — 13. 12.	LEBAR ALOJZ	AŽMAN ZVONE
NEDELJA — 14. 12.	ERŽEN STANE	SEKLOČA PETER

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD-VET.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 8. do 13. decembra bodo delale naslednje obratne ambulante:
dopoldan: I. in II. obratna ambulanta
popoldan: IV. obratna ambulanta
V soboto, 13. decembra samo dopoldan IV. obratna ambulanta.

V zobni ambulanti:
dopoldan: II. zobna ambulanta
popoldan: I. zobna ambulanta
V soboto, 13. decembra samo dopoldan II. zobna ambulanta.

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

OPOZORILO DELAVCEM

Na južni strani parne centrale — deponija premoga, bo za zimsko obdobje s 5. 12. 1975 postavljena alarmna naprava za ugotavljanje nevarne prisotnosti plavžnega plina.

Opozarjamo vse mimoidoče in zaposlene delavce na tem in v bližini tega področja, da se ob alarmnem znaku električne sirene nemudoma umaknejo v smeri glavni vratar ali el. peč.

Sirena se bo zaradi preizkusa naprave oglašala vsak dan ob 11. uri (približno 5 sek.).

Vodstvo toplotne energije

ŽELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER JESENICE

RAZPISUJE

za nedoločen čas naslednja prosta delovna mesta na strokovnih šolah ŽIC:

- 2 učitelja za poučevanje strojnih predmetov
- 2 učitelja za poučevanje metalurških predmetov
- 1 učitelja za poučevanje obrambe in zaščite

Pogoji za sprejem:

- diplomirani inženir strojništva (absolvent II. stop.)
- diplomirani inženir metalurgije (absolvent II. stop.)
- priznana strok. usposobljenost

Nastop službe takoj, oz. po dogovoru. OD po pravilniku ŽIC. Na razpolago imamo stanovanja. Vloge poslati tajništvu ŽIC.

GOSPODARSKA POLITIKA...

(Nadaljevanje s 1. str.)

upravnih sporazumov in družbenih dogovorov, zato morajo biti le-ti sestavni del republiške resolucije za leto 1976. Le tako bi jih lahko sprejeli pravočasno in ne šele med letom.

Po republiški resoluciji za leto 1976 bodo poslovne banke zagotavljale ustrezen delež sredstev za kreditiranje izvoza in priprave proizvodnje za izvoz. Temu pa je treba dodati, da je treba upoštevati tudi tiste panoge, ki proizvajajo reprodukcijski material in s tem zmanjšujejo uvoz.

Ustrezen poudarek je v resoluciji treba dati tudi samoupravnim, interesnim skupnostim. Uporabniki morajo imeti v okviru skupščin samoupravnih interesnih skupnosti večji vpliv pri reševanju enostavne in razširjene reprodukcije. Ne sme se ponavljati, da se v okviru skupščin samoupravnih interesnih skupnosti obravnava le reševanje izpada dohodka. Ločeno je treba obravnavati izpad dohodka, ki nastane pri tekočem poslovanju, ter izpad investicijskih sredstev, ki so potrebna za razširjeno reprodukcijo.

Po drugi strani pa pri nekaterih samoupravnih interesnih skupnostih (za družbene dejavnosti) ostaja del sredstev neizkoriščenih. Zato bo treba z ustreznimi ukrepi zagotoviti, da ne bodo ta sredstva neizkoriščena.

Samoupravni sporazumi in družbeni dogovori, ki so samo omenjeni na koncu resolucije, bi morali biti sestavni del resolucije. Upoštevati je treba, da bi s pravočasnim sprejetjem družbenih dogovorov o razporejanju dohodka in oblikovanju sredstev za osebo, skupno in splošno porabo, vnesli več reda v ustvarjanje in delitev dohodka. Ti dogovori bodo morali biti oblikovani tako, da bodo stimulirali produktivnost in zmanjšali stopnjo zaposlovanja.

Tudi samoupravni sporazum o minimalnih standardih za življenjske in kulturne pogoje pri zaposlovanju delavcev, bo znižal ekstenzivnost zaposlovanja. Pri oblikovanju samoupravnega sporazuma o kriterijih investicijske politike pa je treba upoštevati faktorje, ki onemogočajo

maksimalno izkoriščanje kapitalnih investicij.

To je le nekaj samoupravnih aktov, ki jih je treba sprejeti skupaj z republiško resolucijo, za uspešno izvajanje resolucije pa bo treba seveda sprejeti še vse ostale dokumente, ki jih še predvideva resolucija.

N. Dejak

VEČINA DELAVCEV

(Nadaljevanje s 1. str.)

Vzporedno z delavci v proizvodnih temeljnih organizacijah združenega dela, so delali tudi nekateri obratni službe temeljne organizacije združenega dela VZDRŽEVANJE, ENERGIJA IN TRANSPORT. Delali so vsi energetiki in delavci na prometu ter vzdrževalci v proizvodnih obratih. V tem času so opravili tudi dva krajša remonta, nekajkrat pa so morali posredovati tudi dežurni in klicati vzdrževalce od doma, ker so nastale nekatere težave na inštalacijah in jerjavu.

Tako so delavci v vseh temeljnih organizacijah združenega dela še enkrat dokazali svojo zavest in pripadnost kolektivu ter pripravljenost, da se maksimalno angažirajo pri uresničevanju letnih planskih obveznosti. Praznično delo v večini obratov pa je tudi pomemben prispevek k stabilizacijskim prizadevanjem temeljnih organizacij združenega dela in delovne organizacije kot celote.

Odločitev delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela Železarna, da delajo tudi v prazničnih dneh, pa ni ostala nezapažena v sredstvih javnega obveščanja. Tako sta v nedeljo, 30. novembra prišla v Železarno sodelavca RTV Ljubljana, novinar in komentator Tomaz Terček in snemalec Joco Žnidaršič ter obiskala delavce v jeklarni in v valjarni debele pločevine. Tako je bila še isti dan v TV dnevniku v krajši reportaži seznanjena slovenska in jugoslovanska javnost o prazničnem delu naših delavcev.

SAMOUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

TOZD Valjarne

29. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik Roman Jakopič je 26. novembra sklical 29. sejo odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Valjarne. V razpravo je predlagal poročilo o proizvodnji, asortimentu, izplenu in stroških ter uresničevanje programa varčevanja v mesecu oktobru, operativni program obratov TOZD Valjarne za december, samoupravni sporazum o poslovnem sodelovanju med železarno Jesenice in Univerzalom Jesenice; finančna sredstva za izdelavo načrtov za popravilo prečne ga voza s transporterjem pločevine pri čelnih Sack škarkarjah.

Direktor Avgust Karba je poročal o doseženi proizvodnji in izplenu v mesecu oktobru v obratih TOZD Valjarne. Skupna proizvodnja je bila dosežena s 103,2 odstotka, blagovna pa s 108,4 odstotka. Janez Rozman je poročal o izvrševanju asortimenta, Martin Lah pa ga je dopolnil z analizo stroškov vložka in predelave. Direktor je v nadaljevanju poročal o izpolnjevanju programa varčevanja v TOZD Valjarne za mesec oktober:

Valjarna bluming: obveza zastoja — 22 odstotkov, doseženo 22 odstotkov, poraba mazuta na globinskih pečeh na tono vložka obveza 24 kg/t — doseženo 24,5 kg/t; izplen valjarne bluming obveza enak ali boljši kot planiran, dosežen 2,2 odstotka pod planom; izplen valjni štikel — obveza enak ali boljši kot planiran, dosežen 2,6 odstotka pod planom.

Valjarna žice: zastoja obveza — 34 odstotkov, doseženo 33,1 odstotek; izplen — obveza 90,3 odstotka, doseženo 92,2 odstotka; žica na petem navijalcu in preklasificirana — obveza 500 ton, doseženo 576 ton.

Valjarna 2400: zastoja obveza — valjarski 4,5 odstotkov, doseženo 2,44 odstotkov; mehanski obveza 4,0 odstotkov, doseženo 5,23 odstotkov; izplen — obveza 79,70 odstotkov, doseženo 80,87 odstotkov; pločevina na zalogo — obveza 300 ton, doseženo 349 ton.

Janez Rozman je predložil operativni program za mesec december. Skupne proizvodnje je po družbenem planu predvidene 71.720 ton, programirane pa 69.920 ton. Blagovne proizvodnje je po družbenem planu predvidene 21.770 ton, programirane pa 20.200 ton. Obratovodja valjarne Bela Vlado Senčar je v

zvezi s programirano gotovo proizvodnjo valjarne štikel pripomnil, da jo je treba znižati in sicer zato, ker za predvideno količino 7.800 ton v celoti ni naročil in tudi ne jamstva, da bi jih do konca leta dobili. Po končani razpravi je odbor za gospodarstvo sprejel naslednje ugotovitve, sklepe in stališča:

1. Rezultati proizvodnje in izpolnjevanje asortimenta so kljub težavam in neplaniranemu remontu valjarne bluming, ki je štiri dni in osem ur, dosti ugodni. Slabši rezultati zaradi zvišanja stroškov, zaradi nižje doseženega izplena v valjni bluming in štikel. Odbor je mnenja, da se je treba z dobrim delom

obratov maksimalno približati planirani proizvodnji, ki je predvidena v družbenem planu za leto 1975.

2. Rezultati izpolnjevanja programa varčevanja v obratih TOZD Valjarne se izboljšujejo, z izjemo izplena v valjni bluming in štikel, ki je še vedno pod planiranim. Soglašajo s predlogom koordinacijskega odbora TOZD Valjarne, da bi ta program v bodoče dopolnili še z nekaterimi novimi obvezami. Zato naroča odgovornim delavcem vodstva TOZD Valjarne, da do prihodnje seje pripravijo izpolnjen program varčevanja za vse obrate.

3. Predlog operativnega programa za mesec december se potrdi vendar z znižanim programom gotove proizvodnje valjarne štikel od predvidenih 7.800 ton na 5.500 ton. Skupna količina planirane gotove proizvodnje za TOZD Valjarne je tako 17.900 ton.

4. Potrdi se samoupravni sporazum o poslovnem sodelovanju med železarno Jesenice in Univerzalom Jesenice.

5. Odobrijo se finančna sredstva v višini 235.000 din iz fonda IV za izdelavo načrtov za popravilo prečne ga voza s transporterjem pločevine pri čelnih Sack škarkarjah.

HZ

5. SEJA KOORDINACIJSKEGA ODBORA ZA SPREMLJANJE PROGRAMA STABILIZACIJE

Miha Hostnik je sklical 5. sejo koordinacijskega odbora za spremljanje programa stabilizacije v TOZD Valjarne in za dnevni red predlagal: izpolnjevanje stabilizacijskega programa v obratih TOZD Valjarne v oktobru 1975.

Namestnik direktorja Božo Bartelj je poročal o izpolnjevanju stabilizacijskega programa v obratih TOZD Valjarne in stanje v zvezi z izpolnjevanjem plana izvoza.

V TOZD Valjarne je bilo v oktobru planiranega izvoza 2.080 ton, obrati pa so odpremili 2.052 ton.

Pri izpolnitvi programa varčevanja v obratih TOZD Valjarne so bile v oktobru od predvidenih desetih obvez, izpolnjene štiri.

Predsednik je v razpravi pripomnil, da prihajajo polizdelki v tretjo halo raztrgani, luskinasti in mrežasti, kar povzroča v obratu manjši oz. slabši izplen in manjšo proizvodnjo.

Po obravnavi je odbor sprejel naslednje ugotovitve in sklepe:

1. Po pregledu izpolnjevanja obveze izvoza se ugotavlja, da je v oktobru za 28 ton pod planiranim. Pri izpolnjevanju programa varčevanja v obratih pa je ugotovil, da se doseženi rezultati iz meseca v mesec izboljšujejo in da so v nekaterih obvezah le še malenkostna odstopanja od postavljenih ciljev. Vendar to ne velja za izplen v valjni bluming in štikel, ki je še vedno pod planiranim.

Na podlagi teh ugotovitev, koordinacijski odbor predlaga, da je treba program varčevanja za obrate

TOZD Valjarne pregledati po točkah in z ozirom na dosežene rezultate zaostri obveze, ugotoviti tiste, ki se stalno izpolnjujejo in analizirati ostale, ki jih ne dosegajo. Prav tako je potrebno pregledati, če so bile obveze realno postavljene.

V program varčevanja je treba vnesti tudi produktivnost in sprejeti nove oz. dodatne ukrepe za dvig produktivnosti v obratih TOZD Valjarne.

2. Obratovodju valjarne bluming-štikel naročajo, da opozori vodje od-

delkov in asistente na pravilno ogrevanje vložka in s tem zmanjšanje valjarskih napak. Vzpostaviti s tem naroča direktorju TOZD Valjarne, naj urgira pri vodstvu TOZD Talilnice, da bi v bodoče odgovorni delavci posvetili čimveč pozornosti zmanjšanju jeklarskih napak.

3. Prodajnemu sektorju naročajo, naj naročila dosledno dostavljajo v obrate, ker v nasprotnem primeru ne bo mogoče izpolniti dogovorjenih rokov dobave.

HZ

TOZD Hladna predelava

25. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V četrtek, 27. novembra se je sestel odbor za gospodarstvo TOZD Hladna predelava na svoji 25. seji. Predsednik odbora je v obravnavo predlagal pregled izvrševanja sklepov prejšnje seje, finančne in proizvodne rezultate dosežene v mesecu oktobru in operativni program za mesec december.

Ob pregledu sklepov prejšnje seje so ugotovili, da so vsi sklepi izvršeni.

O doseženih proizvodnih rezultatih je odboru poročal direktor TOZD. Na osnovi poročila so člani odbora ugotovili, da so bili proizvodni rezultati v mesecu oktobru v vseh obratih temeljne organizacije združenega dela Hladna predelava zadovoljivi. Operativnega programa pa niso dosegli: hladna valjarna, profilarna, žebeljarna in obrat vratnih podbojev. Obrata hladna valjarna in profilarna sta imela težave s pomanjkanjem naročil, žebeljarna pa ni dosegla plana zaradi spremenjenega asortimenta in velike bolniške odsotnosti. Problemi, ki so prisotni v obratu vratnih podbojev, pa se pojavljajo iz meseca v mesec.

Ob pregledu finančnih rezultatov za mesec oktober je odbor ugotovil, da so le-ti v primerjavi z mesecem septembrom nekoliko slabši. Stroški poslovanja so se v obratu hladne predelave gibali takole:

Hladna valjarna je obratovala z višjimi stroški za 646.572 din. Veliko povišanje stroškov je ugotovljeno pri vložku in sicer kar za 1.008.130 din in to največ zaradi višjih planskih cen nabavljenih vrolo valjanih trakov. Pri predelavi so bili stroški za 361.558 din nižji. Znižanje stroškov predelave je bilo ugotovljeno pri pomožnem materialu, ostalih primarnih stroških in energiji. Vzrok za nižje stroške predelave pa je manjša poraba.

Žičarna je skupaj dosegla znižanje stroškov, ki znaša 1.816.478 din. Od tega odpade na vložek 699.090 din in na predelavo 1.117.388 din. Pri vlož-

ku so nižji stroški zaradi boljšega izplena in nižjih planskih cen nabavljene vrolo valjane žice. Pri predelavi pa je opazno največje znižanje pri osebnem dohodku, embalaži in fiksnih stroških. Predvsem pa so stroški nižji zaradi presejanja plana in manjše porabe.

Ista ugotovitev velja za profilarno, ki je obratovala z nižjimi skupnimi stroški za 4.788 din. Pri vložku so stroški sicer nižji za 113.730 din, medtem ko so pri predelavi nižji za 118.518 din. Višji stroški pri vložku so zaradi slabšega izplena in zaradi nedoseganja plana. Obrat vratnih podbojev ima povišanje stroškov skupno za 620.566 din. Od tega odpade 36.260 din na vložek in to zaradi slabšega izplena in na predelavo 584.306 din zaradi težav pri začetni proizvodnji.

Jeklovlek ima skupno znižanje stroškov za 623.849 din. Pri vložku so stroški sicer višji zaradi slabšega izplena za 5.010 din pri predelavi pa so manjši za 628.859 din in to največ zaradi presejanja planskih obveznosti.

Elektrodni obrat ima izredno visok porast stroškov, ki znaša skupaj 1.519.515 din. Od tega odpade 1.465.220 din na vložek zaradi slabšega izplena in zaradi večjega odvzema surovin iz skladišča R3. Pri predelavi znaša zvišanje 54.295 din zaradi večje porabe.

Žebeljarna ima znižanje stroškov skupno za 87.102 din. Pri vložku so nižji stroški za 168.540 din zaradi boljšega izplena. Pri predelavi pa je povečanje za 81.438 din, največ pri embalaži.

(Nadaljevanje na 5. strani)

PREGLED SESTANKOV SDS

Samoupravne delovne skupine, ki so se sestale v prejšnjem tednu, so obravnavale: predlog ciljev poslovne politike za leto 1976 ter preliminarni plan blagovne in skupne proizvodnje za leto 1976. Izvolile so tudi delegate za ocenjevanje delovne uspešnosti.

Samoupravne delovne skupine, ki so obravnavale predlog ciljev poslovne politike in preliminarni plan blagovne in skupne proizvodnje so se strinjale, le nekatere med njimi so imele pripombe. Pripombe so naslednje: samoupravna delovna skupina obratovodstvo elektroodnega obrata je glede investicijske politike predlagala, da bi nabavili novo oplačevalno linijo. Menijo, da ni pravilno, da povečujemo izvoz elektrod, ker jih za domače tržišče primanjkuje. Samoupravna delovna skupina žebeljarna 1 je predlagala, da naj se v letu 1976 zagotovijo sredstva za obnovo strojnega parka, ker le tako bodo lahko izpolnili plan in program izvoza. Samoupravna delovna skupina TMK predlaga, da naj v bodoče energijo in goriva bolj racionalno koristijo in tudi iščejo možnosti za koriščenje. Samoupravna delovna skupina vodstvo enote družbene prehrane želi pojasniti oziroma ekonomsko obrazložitev za ukinitve šamotarne, ko je bila priznana avtorju iz šamotarne za inovacijo najvišja nagrada ZJ. Samoupravna delovna skupina vodstvo TOZD Hladna predelava je pri prodajni politiki predlagala, da naj se spremeni vrstni red, da bi člani ZJ imeli prednost pred kupci, ki so redni plačniki. Samoupravna delovna skupina obratovodstvo žičarne meni, da naj se prodaja izdelkov, ki so že v rednem proizvodnem programu in pa novih izdelkov, izvaja dosledno in to z vso odgovornostjo.

Glede reklamacij, ki bi jih morali po številu in vrednosti zmanjšati člani, predlagajo, da pri vrednotenju upoštevajo tudi druge faktorje, ki v zadnjem času vse bolj vplivajo na porast reklamacij (odlaganje plačilnih rokov, iskanje raznih popustov, zmanjševanje lastnega rizika ipd.). V samoupravni delovni skupini staro železo 2 menijo, da bodo cilje dosegli le tako, če bo na razpolago dovolj surovin in delovne sile. Samoupravna delovna skupina vodstvo TOZD Valjarne meni, da bodo cilji poslovne politike doseženi, le tako, da službe iz vsakega področja dela izpolnijo naloge tega plana. Pri preliminarinem planu postavljajo vprašanje glede valjarne profilov in šamotarne, kar je bilo v predhodnem predlogu ciljev poslovne politike posredovano, da bo v teh obratih ukinjena proizvodnja.

Samoupravna delovna skupina obratovodstvo valjarna 2400 meni, da bo potrebno v bodoče sproti spremljati gospodarjenje v obratu in železnari in analizirati vsaka večja odstopanja od postavljenih in sprejetih ciljev.

TOZD TALILNICE

V obratu martinarna so imele sestanek samoupravne delovne skupine: SM peči 2, livna jama 2, ki sta imeli dva sestanka in staro železo 2. Samoupravne delovne skupine so obravnavale vprašanja našeta v uvodu. Samoupravni delovni skupini livna jama 2 in SM peči 2 sta tudi obravnavali delovno disciplino in varnost pri delu. Čistilci prebodov želijo, da bi imeli dodatno razsvetljavo, ko čistijo prebodno jamo. Žerjavovodje so predlagali, da bi imeli čistilci prebodov bele čelade, ker bi jih lažje opazili.

V obratu šamotarna sta imeli sestanek samoupravni delovni skupini peči šamotarne in oblikovanje, ki sta obravnavali vprašanja našeta v uvodu in tudi proizvodnjo v mesecu oktobru ter plan za mesec november.

TOZD VALJARNE

Samoupravna delovna skupina vodstvo TOZD Valjarne je obravnavala vprašanja našeta v uvodu.

V obratu adjustaža štikel — Javornik so imele sestanek samoupravne delovne skupine: adjustaža štikel 1, 3, 4, odprema adjustaže štikel, ki so obravnavale vprašanja našeta v uvodu.

V obratu adjustaža bluming so imele sestanek vse samoupravne delovne skupine, ki so obravnavale vprašanja našeta v uvodu. Poleg tega so tudi obravnavale: delovne naloge za mesec november, rezultate dela v mesecu oktobru, izpolnjevanje programa varčevanja in pregled stroškov obrata v devetih mesecih letošnjega leta.

V obratu valjarna 2400 sta imeli sestanek samoupravni delovni skupini: obratovodstvo in proga 2400/1, ki sta obravnavali vprašanja našeta v uvodu.

V obratu valjarna žice so imele sestanek samoupravne delovne skupine: adjustaža Javornik 1/1, tehnična prve proge, čistilnica in valjarna žice 2. Vse samoupravne delovne skupine so obravnavale vprašanja našeta v uvodu.

TOZD HLADNA PREDELAVA

Samoupravna delovna skupina TOZD Hladna predelava je obravnavala vprašanja našeta v uvodu.

V obratu hladna valjarna so imele sestanek samoupravne delovne skupine: hladna valjarna 1, 2, 3, adjustaža hladne valjarne, žarilnica hladne valjarne 1, 2, 3, 4, lužilnica hladne valjarne in odprema hladne valjarne. Vse samoupravne delovne skupine so obravnavale vprašanja našeta v uvodu. Poleg tega so obravnavale še proizvodnjo in problematiko ter program varčevanja. Pri problematiki so se pogovarjali o številu reklamacij, ki jih je bilo v letošnjem letu veliko ter o vzrokih reklamacij in o posledicah, ki bodo nastale, če bodo nadaljevali s takim načinom dela.

V obratu žičarna so imele sestanek samoupravne delovne skupine: obratovodstvo, žičarna 1/3, žičarna 2/1, žičarna 2/2, patentirnica žice 1, 2, 3, pocinkovalnica žice 1, 3, adjustaža žičarne in votličarna. Vse samoupravne delovne skupine so obravnavale vprašanja našeta v uvodu. Samoupravna delovna skupina žičarna 1/3 je tudi obravnavala proizvodne rezultate v oktobru ter plan za mesec november. Pogovarjali so se tudi o razdeljevanju delovnih obelk, ki jih dobijo iz čistilnice in predlagajo, da vsaka samoupravna delovna skupina sama zbere in razdeli obelke. V ta namen naj bi dobili posebne vreče z oznakami skupine. Samoupravne delovne skupine patentirnice žice 1, 2, 3 so še obravnavale proizvodne rezultate in plan za mesec november. Ta vprašanja so tudi obravnavale samoupravne delovne skupine pocinkovalnice žice. Samoupravna delovna skupina pocinkovalnica žice 3 je postavila vprašanje, kako je za napravo za brisanje soli.

V obratu jeklovlek je imela sestanek samoupravna delovna skupina adjustaža jeklovleka 2, ki je obravnavala vprašanja našeta v uvodu. Obravnavali so tudi: plan, delovne naloge, stroje, vzdrževanje in razsvetljavo. Zaščita na delovnih strojih je zelo pomankljiva ali pa ni zaščite. Na strojih bi bila potrebna predelava vlagalnih miz. S tem bi delno odpravili pogo- ste nezgode pri delu. V obratu je slaba razsvetljava in kljub večkratnim opozorilom se do sedaj na tem področju ni nič naredilo.

V elektroodnem obratu je imela sestanek samoupravna delovna skupina obratovodstvo, ki je obravnavala vprašanja našeta v uvodu ter poročilo o poslovanju obrata v mesecu oktobru in izglede za mesec november.

V obratu žebeljarna so imele sestanek samoupravne delovne skupine: žebeljarna 1, 2, 3 in zavijalnica žebeljarna. Vse samoupravne delovne skupine so obravnavale vprašanja našeta v uvodu. V samoupravni delovni skupini žebeljarna 3 je asistent opozoril žebelarje in čistilce, da naj bodo bolj pozorni, ko čistijo stroje in pometajo. Odpadke naj ne mečejo v koše za žebelj, ker lahko pride do okvare na pakirnem stroju. Opozorjeni so bili tudi glede boljše izdelave žičnikov in žebeljari so k temu imeli pripombe, da so stroji zastareli in naredijo vse, samo ne ravnih žičnikov. Nabavili naj bi nove žebelarske stroje.

TOZD VZDRŽEVANJE, ENERGIJA IN TRANSPORT

V obratu strojne delavnice so imele sestanek samoupravne delovne skupine: strugarji Jesenice 1, strugarji Javornik, ključavničarji strojnih delavnic, konstrukcijska delavnica 1, 2 in materialna služba. Vse samoupravne delovne skupine so obravnavale vprašanja našeta v uvodu. V samoupravni delovni skupini strugarji Jesenice 1 opozarjajo službo za varstvo pri delu, da se delovne obleke pri pranju ter kemičnem čiščenju v čistilnici krčijo po dolžini. Predlagajo, ko naročajo nove delovne obleke, da bi bile nekoliko daljše. V samoupravni delovni skupini ključavničarji strojnih delavnic želijo odgovor, zakaj še ni narejena prekatégorizacija delovnih mest kot je bilo predlagano na sestanku dne 22. 8. 75. Člani samoupravne delovne skupine konstrukcijska delavnica 1 želijo, da bi v obratu uredili ogrevanje, ki je slabo. Nabaviti bi bilo potrebno nove ogrevalne naprave, ki so jim jih že obljubili.

V obratu strojno vzdrževanje je imela sestanek samoupravna delovna skupina SV-HVZ, ki je obravnavala vprašanja našeta v uvodu, poleg tega pa je razpravljala še o tekočih problemih obrata.

V obratu RTA je imela sestanek samoupravna delovna skupina TMK, ki je obravnavala vprašanja našeta v uvodu.

V obratu gradbeno vzdrževanje so imele sestanek samoupravne delovne skupine: tesarji, plastika, zidarji, ki so obravnavale vprašanja našeta v uvodu.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE

V delovni skupnosti Skupne službe so imele sestanek samoupravne delovne skupine: laboratorij šamotarne, jeklarski laboratorij, socialno zdravstvena služba, priprava vzorcev, računovodstvo osebnega dohodka, restavracija Železarne, vodstvo enote družbene prehrane, glavni laboratorij in center za obdelavo podatkov. Vse samoupravne delovne skupine so obravnavale vprašanja našeta v uvodu. V samoupravni delovni skupini socialno zdravstvena služba so tudi obravnavali problematiko na rešilni postaji 1, ter čiščenje respiratorjev mask proti svinu. Velik poudarek je bil na koriščenju letnih dopustov, katerih je še veliko in bo vodstvo vztrajalo na tem, da je treba dopuste koristiti letos.

V samoupravni delovni skupini vodstvo enote družbene prehrane so še obravnavali problematiko poslovanja kantine (konice) ter poslovanje DE DP. Za omilitev konic v kantineh pri sedanjem sistemu poslovanja vidijo edini uspešni izhod v dogovorjenem časovnem prihajanju na malico po posameznih obratih ter v boljšem sodelovanju obratovodstev z vodilno kantinerko.

Pregled sestankov samoupravnih delovnih skupin je narejen na osnovi zapisnikov, ki smo jih prejeli od samoupravnih delovnih skupin. Pregled pripravila: Vlasta Vidic.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje

VKLJUČEVANJE MLADIH INTELKTUALCEV ŽELEZARNE V DELO ZSMS

(RAZPRAVA NA ČETRTI SEJI
OK ZSMS JESENICE)

V mnogih delovnih organizacijah imajo podobne probleme kot mladi v Železarni. Eden od takih problemov je tudi to, da se mladi ljudje, ki imajo višjo in visoko izobrazbo ne vključujejo aktivno v delo svojih osnovnih organizacij ZSMS.

V Železarni imamo po podatkih 34 mladincev, ki imajo visoko in višjo izobrazbo. Od teh 34 mladih samo dva aktivno delujeta v Zvezi socialistične mladine. Zastavlja se vprašanje, kje so ostali mladinci. Menimo, da se velika večina mladih intelektualcev že sedaj loči od delavske sredine, ki bi ji morala pripadati, ker jim je prav ta sredina omogočila, da so se šolali in dosegli izobrazbo, ki pa jo sedaj ne vračajo v polni meri nazaj. Predvsem mislim pri tem na družbeno politično delo, ki ga prav ta mladina ne opravlja tako, kot bi ga morala.

Aktivno delo teh mladincev bi prav gotovo pomembno vplivalo na kvalitetenjše delo in bolj strokovno izoblikovanje stališč, ki jih zavzemamo. Mislim, da pri tem pade del krivde tudi na sistem izobraževanja, ker se šele v zadnjih letih uvajajo družbenopolitični predmeti v vseh šolah. Če bi bilo to organizirano že prej, bi dobili iz šole zrelega človeka, ki bi imel izoblikovan pregled na svet in na družbo, v kateri živi. Tako pa marsikdo ne ve, kaj je pravi marksizem, ki predstavlja pogoj za uspešno nadaljevanje tistega, kar smo želeli pred tremi desetletji, to se pravi za urejeno socialistično družbo, v kateri živimo.

Se eno padek je zastrašujoč. In ta nam kaže, da je od 34 mladincev v Železarni v višjo in visoko izobrazbo samo šest članov Zveze komunistov. Zato je naša naloga predvsem v tem, da začnemo takoj pridobivati mladince za članstvo v ZK. Upamo, da bodo precej dela opravile že šole iz katerih prihajajo ti strokovnjaki in da bomo dobili v Železarno že člane ZK, ki se bodo takoj vključili v aktivno družbenopolitično delo.

Mladi z višjo in visoko izobrazbo so potencialni kandidati za vodilna

delovna mesta v tovarni in če že sedaj niso aktivni pri delu v mladinski organizaciji, je vprašanje, kako bo čez nekaj let, ko bodo na teh mestih.

Ko smo jih vprašali glede njihovega mišljenja o vstopu v ZK jih je precej odgovorilo, da se še ne čutijo zrele za vstop v to organizacijo. Postavlja se vprašanje, zakaj se čuti sposoben nekdo, ki nima niti popolne osemletke. Ravno ti mladinci pa so mnogokrat bolj aktivni in po svojih močeh prispevajo k razvoju naše družbe.

Znani so nam primeri, ko je marsikdo, ki preje sploh ni imel zanimanja za družbenopolitično delo, takoj, ko je zasledil objavo kakšnega vodilnega delovnega mesta vstopil v članstvo ZK. Vprašanje je, če ne bodo tudi sedanjí intelektualci kar naenkrat postali zreli za vstop v ZK. Toda vprašanje je, na čem sloni ta zrelost.

Roman Kosmač

PROSLAVA OB DNEVU REPUBLIKE

Osnovna organizacija ZSMS na ŽIC je pripravila za praznik republike — 29. november proslavo za vse svoje člane. Ta praznik je za nas mlade zelo pomemben. Marsikdo se ne zaveda, koliko je bilo prelite krvi, zato da bo naša bodočnost boljša. Zato je treba mladim ob takih priložnostih prikazati, koliko je vredna naša svoboda.

Na proslavi so odigrali odlomek iz Cankarjeve drame Hlapci, sledile pa so recitacije in slavnostni govor. Proslava je bila dobroprilavljena in dobro obiskana.

N.

KVIZ V DOMU UČENCEV ŽIC

Že tradicionalno so gojenci doma Železarskega izobraževalnega centra pripravili skupaj z vzgojitelji kviz oddajo na temo samoupravljanje in razvoj socialistične Jugoslavije v počastitev praznika republike.

V sredo, 26. novembra je v okviru te prireditve nastopilo pet tričlanskih ekip, ki so pred strokovno komisijo, ki so jo sestavljali Ivko Sakšida, Branko Bric in Srečko Krč, pokazale svoje znanje o samoupravljanju in razvoju socialistične Jugoslavije. Prireditev je vodil član amaterskega gledališča Tone Čufar Janez Kavčič.

Ekipa so bile zelo izenačene in so člani pokazali veliko znanje. Zmaga je pripadla ekipi tretjih razredov poklicne šole, ki so jo sestavljali: Brane Pejič, Danilo Flander in Vojo Jovičič. Drugi so bili učenci drugega letnika šole za metalurške delavce: Janko Dekanović, Suvač Zvekić in Anton Horvat.

Za kulturni program so poskrbeli učenci — harmonikarja Frido Berden in Irfan Ahmetagić ter pevec Zdravko Despot. J. Zerdin

KRATKE VESTI

Za praznik republike so člani ZSMS v obratu strojne delavnice pripravili prijetno proslavo, s katero so počastili naš največji praznik. Govor je imel Franci Rebernik, predsednik OO ZSMS, v kulturnem programu pa se je zvrstilo nekaj partizanskih pesmi.

Jutri, 5. decembra bo redna letna skupščina kluba jeseniških študentov. Pregledali bodo poročilo o delu v preteklem letu in predlog programa za prihodnje leto. Razpravljali pa bodo tudi o štipendijski problematiki in problematiki počitniških praks. Skupščina bo v prostorih restavracije Kazina.

Mladi na Dovjem in v Mojstrani so se odločili, da bodo v prihodnje tesneje sodelovali z graničarji na karavli Belca. Prvo akcijo so izvedli ob prazniku republike, ko so skupaj na karavli pripravili proslavo.

J. R.

29. SEJA ODBORA ZA KADRE IN MEDSEBOJNA RAZMERJA

Predsednik odbora za kadre in medsebojna razmerja v TOZD Talilnice Stanko Podobnik je 26. novembra sklical 29. sejo odbora. Na seji so pregledali sklepe prejšnje seje, obravnavali kriterije za izbor individualnih poslovnih organov in delavcev na vodilnih delovnih mestih, potrdili predloge obratovodstev TOZD Talilnice za premostitve in razporeditve delavcev ter rešili še nekaj kadrovskih vprašanj.

Predsednik je navzoče seznanil o izvrševanju sklepov prejšnje seje. Pojasnil je, da se sklepi izvršujejo v redu, daljši rok izvršitve zahtevajo

(Nadaljevanje s 1. strani)

Odbor je na to pregledal še predlog operativnega programa za mesec december, ki znaša za obrate hladne predelave:

	družbeni v ton	operativni v ton
hladna valjarna	2.580	2.430
žičarna	5.600	5.400
profilarna	2.055	1.420
vratni podboji	310	30
jeklovlek	1.710	1.710
elektrodni obrat	1.340	1.340
žebljarna	1.180	925

Iz razpredelnice je razvidno, da imata obrata jeklovlek in elektrodni predviden operativni program enak družbenemu. Zmanjšan operativni program pa je za hladno valjarno, žičarno, profilarno, vratne podboje in žebljarno. Vzroki za znižanje so naslednji:

Hladna valjarna ima za 150 ton nižji operativni program zato, ker ne bo izdelala celotne količine hladnovaljanih trakov za profilarno, ker leta nima dovolj naročil.

Žičarna ima predviden nižji operativni program za 200 ton zaradi bolniške odsotnosti dveh žičarjev.

Profilarna ima znižan operativni program za 635 ton zaradi pomanjkanja naročil za progo Rossi I. Isto velja tudi za obrat vratnih podbojev. Zaradi pomanjkanja naročil je operativni program nižji za 280 ton.

Žebljarna ima nižji operativni program za 255 ton in sicer za 210 ton pri žičnikih zaradi pomanjkanja naročil za debele žičnike, za 40 ton pri bodoči žici zaradi bolniške odsotnosti in dopustov ter za pet ton pri sekancu, ker ni naročil.

Odbor je vzroke in težave obravnaval in ugotovil, da so objektivnega značaja. Zato je s predlaganim operativnim programom v celoti soglašal in ga potrdil.

J. S.

le sklepi, ki se nanašajo na premostitve delavcev iz ene v drugo TOZD zaradi pomanjkanja novih delavcev.

Kadrovik talilnice Polde Lomovšek je člane odbora seznanil s kriteriji za izbor individualnih poslovnih organov in delavcev na vodilnih delovnih mestih. Pri tem je poudaril, da je v smislu 19. člena družbenega dogovora za izvajanje kadrovske politike v občini Jesenice in da se zagotovi dejanski vpliv in nadzor delovnih ljudi pri kadrovanju na omenjena delovna mesta, kadrovski sektor Železarne Jesenice je pripravil kriterije za izbor teh delavcev. Predlog navaja osnovna izhodišča, katera se nanašajo na strokovno poslovne kvalitete, družbeno politične kvalitete in moralno etične lastnosti, katere naj ima vsak možni kandidat za ta delovna mesta.

Člani odbora so s kriteriji v celoti soglašali.

V nadaljevanju seje so bili navzočim posredovani predlogi o preme-

stitvah in razporeditvah delavcev. Odbor je na predloge obratovodstev potrdil naslednje premostitve in razporeditve v posameznih obratih:

— v obratu plavž so bili štirje novosprejeti delavci od zadnje seje odbora, ki je bila 23. oktobra, premeščen pa samo eden;

— v obratu martinarna je pridobilo lastnost delavca TOZD Talilnice osem delavcev, premeščenih pa je bilo sedem;

— v elektro jeklarni sta bila sprejeta dva delavca, premeščenih je bilo 16;

— v obratu livarna v času od zadnje seje odbora ni bilo nobene kadrovske spremembe;

— v obratu šamotarna je bil sprejet en nov delavec, eden pa je bil premeščen na drugo delovno mesto.

V nadaljevanju so obravnavali ponovni sprejem na delo v TOZD Talilnice in vloge za premostitev iz TOZD Talilnice v ostale TOZD Železarne.

Sejo odbora so sklenili z obravnavo normativnih sprememb v obratu plavž, ki ga je posredoval SEO — oddelek za organizacijo dela in z njim soglašali. Predlog so potrdili v dokončno potrditev delavskemu svetu TOZD.

D. M.

29. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik odbora za gospodarstvo Franc Golba je 27. novembra sklical 29. sejo odbora, na kateri sta poleg članov prisostvovala tudi direktor TOZD Talilnica Stanko Čop in računovodja Boris Pesjak. Predsednik je v obravnavo predlagal: pregled poslovanja v mesecu oktobru, proizvodne podatke za mesec november, obravnavanje predloga samoupravnega sporazuma o poslovnem sodelovanju Železarne z Universalom in predlog programa proizvodnje v mesecu decembru.

Direktor TOZD Talilnice Stanko Čop je poročal o doseženih proizvodnih rezultatih v oktobru. Pri tem je omenil, da imajo obrati martinarna, elektro jeklarna, livarna in šamotarna povišane proizvodne stroške. Nižje stroške izkazuje le obrat plavž, k čemur je pripomogla manjša poraba koksa. V obratu martinarna je opazno precejšnje zvišanje stroškov, ki je nastalo zaradi stroškov remontov, večje porabe materialov in stroškov vzdrževanja.

Pri pregledu proizvodnih rezultatov za mesec november, so bili člani odbora mnenja, da morata obe jeklarni večjo pozornost dati izpolnjevanju naročil, ki jih daje livarna in bolj stremeti za izboljšanje kvalitete...

Pri obravnavanju predloga samoupravnega sporazuma o poslovnem sodelovanju z Universalom so navzoči predlagali delavskemu svetu TOZD Talilnice da predlog sprejme in za podpisnika imenuje predsednika DS TOZD Talilnice.

Na seji je bil predlagan program proizvodnje za mesec december v naslednjih količinah: plavž — 12.100 ton grodlja, martinarna 27.500 ton SM jekla, elektro jeklarna 15.000 ton elektro jekla, livarna 140 ton jeklotitine in pet ton barvnih kovin, — šamotarna 1.320 ton opek in mas. Predlog programa proizvodnje je bil potrjen brez pripomb.

DM

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

DELOVNI ČLOVEK IN OBČAN — NOSILEC CELOTNIH OBRAMBNIH PRIPRAV V MIRU, V VOJNI PA IZVAJALEC SPLOŠNEGA LJUDSKEGA ODPORA

Občine sicer same določajo svojo organizacijo tudi za primer vojne in imajo po ustavi izvršne pristojnosti na področju ljudske obrambe. Nekateri stvari je le potrebno enotno urediti z republiškim zakonom. Posebno mislimo tu na predsedstvo občinske skupščine, ki v miru niti ne obstoji, v vojni pa vodi SLO na območju občine. Predlagatelj meni, da je ta funkcija izrednega pomena. Zaradi tega predvideva, da posamezne ukrepe lahko sprejema tudi predsednik predsedstva občinske skupščine, če predsedstvo ne more delovati skupaj, v posebnih primerih lahko celo samo spreminja svojo organizacijo in kadrovske zasedbe, vsekakor proti naknadni potrditvi občinske skupščine, ko se ta lahko spet sestane. Opozorjamo še, da je v Ljubljani in obalni skupnosti ljudska obramba predmet statutarne razmejitve pristojnosti med občinami in mestom oziroma obalno skupnostjo.

Svet občinske skupščine za ljudsko obrambo bi zadržal sedanje pristojnosti, nekaj bi jih imel tudi izvršni svet. Pri upravnih organih velja podobna ureditev kakor v republiki, brez bistvenih sprememb od sedanjice ureditve.

Pokrajinski odbori so novost v republiškem zakonu. Ustanovi jih predsedstvo republike šele v vojni, vendar občine že v miru združujejo določene obrambne priprave na ravni pokrajine. Sicer je še nekaj drugih določb, ki veljajo samo v vojni, ker je smotrno urediti nekatere zadeve tudi za primer vojne.

Najpomembnejša sestavina ljudske obrambe na območju republike je brez dvoma teritorialna obramba. Zato ji je namenjeno ne le največ določb, temveč so tudi vsebinsko pomembne. Teritorialna obramba je sestavni del ljudske obrambe v republiki in del oboroženih sil Jugoslavije z vsemi taktičnimi enotami in pripadniki (vključno prostovoljci) pa je dejanska uresničitev Marxove zamisli oboroženega ljudstva.

Celotna teritorialna obramba v republiki bo razvijana načrtno, posodabljalna bo svoje orožje in druga sredstva, predvsem pa usposabljalna svoje pripadnike in prebivalstvo, saj gradimo našo ljudsko obrambo na človeku. O vseh temeljnih vprašanjih konkretno odloča Predsedstvo republike. Glavni štab SRS za splošni ljudski odpor bo postal Republiški štab za teritorialno obrambo, ki vodi vse štabe, enote in zavode teritorialne obrambe na območju Slovenije. Conski štabi bodo preimenovani v pokrajinske štabe, novi pa bodo občinski štabi za teritorialno obrambo (tudi mestni in Ljubljani in obalni v Kopru), ki jih življenjska nuja že oblikuje. Vsi ti štabi so vojaška poveljstva. Vodenje v TO temelji na enostarešinstvu (komandir, komandant). Komandant Republiškega štaba za TO bo odslej poveljeval tudi tiste rezervne starešine do kapetana I. razreda, ki niso razporejeni v oborožene sile, Socialno zavarovanje, materialna odgovornost in nadomestila bi bili urejeni tako, kakor za pripadnike JLA.

Služba v teritorialni obrambi ima svoje posebnosti, vendar tudi za tiste, ki poklicno opravljajo vojaške in druge dolžnosti v TO ne bi bilo dosti drugače urejeno, kakor je v JLA. Ker gre za oborožene sile, te osebe ne bi delile osebnih dohodkov, temveč bodo dobivale plačo.

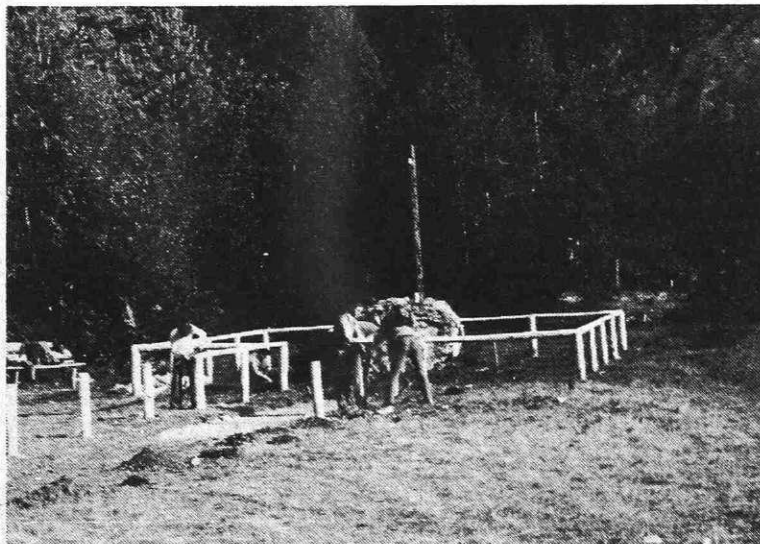
Služba za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje (OJOA) ni novost, vendar odslej ne bi bila niti v teritorialni obrambi, niti v civilni zaščiti, temveč popolnoma samostojna. Tesno se nanašanja na upravne organe za ljudsko obrambo, sodeluje z vojaškimi službami za opazovanje, javljanje ter z organi in organizacijami, ki se ukvarjajo z opazovanjem in ugotavljanjem nevarnosti vojnih učinkov. Centri za obveščanje in alarmiranje bodo odslej znatno bolj okrepljeni z novimi vizualnimi opazovalnicami.

Najmanj sprememb bo pri civilni zaščiti. Še naprej ostane v njeni pristojnosti varstvo in reševanje pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami, ker so pokazale izkušnje, da je to dobro in koristno. Organizacijskih sprememb tudi ne bo.

Nova je samozasčita. Vedno več in hujših posledic v miru, zlasti pa vedno večje število žrtev med civilisti v oboroženih spopadih narekuje večjo samopomoč in solidarnostno človeško pomoč tako pri zaščitnih ukrepih, kakor tudi pri reševanju. Gre torej za samozasčito izven enot civilne zaščite, od posameznika in slučajnih skupin, ki lahko takoj pomagajo, dokler ne pridejo strokovne službe ali enote civilne zaščite. Hitra pomoč je pogosto usodna, zato mora biti kolikor toliko strokovna. Osnutek zakona odpira v tej smeri številne možnosti za usposabljanje mladine v šolah in izven nje, drugih pa pri pouku prebivalstva za obrambo in zaščito, prek specializiranih organizacij in društev ter sredstev javnega obveščanja.

Osnutek zakona ureditev častnih sodišč za rezervne nižje oficirje, oficirje in vojaške uslužbence ne ureja drugače, kakor jih je Skupščina SRS spomladi letos s posebnim odlokom.

Ukrepi za varnost in zavarovanje tajnosti so natančno določeni že z zveznim ZLO, zato je tu le nekaj določb o republiških organih in o varnosti v TO.

Spominsko obeležje v spomin na ponesrečenega sekretarja SKOJ Dragoljuba Milovanovića v Završnici je dobilo novo podobo. Graničarji s karavle Matije Verdника-Tomaža v Završnici so skupaj z mladimi delavkami iz Planike — obrat Breznica in nekaterimi jeseniškimi mladinci, pred nedavnim okrog obeležja postavili ograjo, očistili okolje in uredili pot do obeležja.

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

ŽIČARNA

Sedma seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata v žičarni je bila 14. novembra. Seje so se udeležili tudi obratovodja in člani sekretariata ZK.

Obratovodja je posredoval predlog kandidatov za ocenjevanje uspešnosti pri delu. Predlog je bil sprejet, sicer pa bodo o njem razpravljali in sklepali se na sestankih SDS.

V razpravi je bil predlog sindikalne liste za leto 1976. Bistvenih pripomb sicer ni bilo, pač pa so imeli nekatera dopolnila k šesti točki sindikalne liste in menijo, da bi moralo biti nočno delo enako ovrednoteno za vso Slovenijo in sicer tako, da bi vsi imeli enak odstotek na obračunsko postavko.

Navzoči so se strinjali z določilom, da delavcu pripada odstotek obračunske osnove ali dosežene akontacije osebnega dohodka za redni delovni čas. To pripombo so posredovali v zvezi s sedmo in osmo točko, ki obravnava delo ob nedeljah in praznikih. Prav tako so imeli pripombo k deseti točki glede nadomestila osebnega dohodka med boleznijo. Zahtevali so, da je treba osnovo za obračun nadomestila valorizirati vsake tri mesece na osnovi statističnih podatkov o gibanju osebnih dohodkov in sprejeto višino objaviti tudi v Železarni.

Ob sklepu seje so spregovorili še o letnem načrtu ter programu varčevanja, prav tako tudi o težavah pri naročilih za žico v pramenih. Prizadevali si bodo, da bi proizvodni načrt za leto 1975 do konca leta čim bolj izpolnili.

ELEKTRO TOPLOTNA ENERGIJA

Šesta seja osnovne organizacije sindikata na elektro toplotni energiji je bila 17. novembra.

Sprejet je bil sklep, da bo delovna konferenca, 19. decembra v prostorih Kazine na Jesenicah. Do takrat bo treba pripraviti poročila o opravljenem delu. Pripraviti bo treba tudi načrt dela osnovne organizacije sindikata za leto 1976.

Predsednik osnovne organizacije sindikata Anton Kokalj je poročal o seminarju družbenopolitičnih organizacij Železarn. Članom odbora so bila v zvezi s tem posredovana naslednja mnenja:

— delavski svet nove TOZD naj bo sestavljen tako, da bo iz vsake samoupravne delovne skupine vključen po en delegat, ki bo izvoljen na sestanku SDS;

— razmišljajo tudi o tem, da bi imeli v vsakem oddelku nove temeljne organizacije združenega dela energetske svoje osnovno organizacijo sindikata. Tako bi dobili pet novih osnovnih organizacij sindikata in sicer: v ETE, v oddelku EE in TE ter na plinski in vodni energiji, v oddelku voda in tehnična

goriva, v oddelku tehnični plini in vzdrževalne skupine. Te osnovne organizacije sindikata naj ne bi imele ločenih odborov, ampak samo delegate v skupnem odboru vseh osnovnih organizacij sindikata. O tem predlogu še niso dokončno odločili, ker še ni znano mnenje članov osnovne organizacije sindikata plinske in vodne energije, pač pa bodo o tem razpravljali in dokončno sklepali na delovni konferenci osnovne organizacije sindikata ETE.

Občinski konferenci SZDL bodo posredovali predlog za podelitev priznanja OF.

ELEKTROVZDRŽEVANJE

Deveta redna seja izvršnega odbora sindikata je bila 18. novembra. Imeli so pripombe k šesti, sedmi, osmi in deseti točki sindikalne liste za leto 1976.

V nadaljevanju seje je predsednik osnovne organizacije sindikata posredoval shemo samoupravnih organov glede nove reorganizacije. Podpirajo predlog organiziranosti sindikalne organizacije v novih TOZD, medtem ko naj bi imeli večje SDS.

Beseda je tekla tudi o kadrovskih problemih, zlasti so opozorili vodje SDS na nujnost dobrega kadrovanja v samoupravne organe. Pregledali so tudi predlog kriterijev za izbor ljudi v poslovne organe in delavcev za vodilna delovna mesta.

ADJUSTAŽA ŠTEKEL BELA

V torek, 18. novembra, je bila 4. seja osnovne organizacije sindikata. Predsednik osnovne organizacije sindikata Janez Kralj je opozoril na delovno konferenco, ki bo, 26. decembra v sejni sobi. Iz vsake izmene bodo na konferenci sodelovali po štirje delegati ter sodelavci iz vodstva obrata.

Bistvenih pripomb k predlogu sindikalne liste za leto 1976 niso imeli. Delovna mesta bodo ocenjevali skupaj z delavcem, ki ga upravlja, zato so za vsako dnino posebej predlagali po enega kandidata za ocenjevanje.

SEJA KOMISIJE ZA PROŠNJE IN SOCIALNA VPRAŠANJA V TOZD VALJARNE

V sredo, 19. novembra, je bila četrta seja komisije za prošnje in socialna vprašanja pri konferenci osnovne organizacije sindikata TOZD Valjarne. Na seji so obravnavali sno prošnjo in pet predlogov za dodelitev denarne pomoči. Vse prošnje so ugodno rešili. Vsi predlagani že dalj časa bolujejo, dogovorili pa so se še, da bo prihodnja seja komisije v prvih dneh decembra. Takrat se bodo pogovorili o novoletnih obiskih pri sodelavcih, ki bolujejo.

ŠAMOTARNA

V sredo, 19. novembra, je bila šesta seja odbora osnovne organizacije sindikata.

Predsednik osnovne organizacije sindikata Vinko Pfajfar je povedal nekaj več o pripravah na delovno konferenco, ki bo, 19. decembra. Prebral je tudi zapisnik tretje seje predstavnikov osnovnih organizacij sindikata, ki je bila 16. oktobra. Sprejet je bil sklep, da je treba pravočasno pripraviti poročila za delovno konferenco. Razpravljali so še o predvideni reorganizaciji v TOZD Talilnice, ker bo prihodnje leto od novembra dalje šamotarna priključena k elektrodnemu obratu.

Dogovorjeno je bilo, da bo obratovodja Franc Potokar na delovni konferenci poročal o problemih in doseženih uspehih obratovanja v letošnjem letu.

Iz doslej zbranih informacij je razvidno, da bodo v prihodnjem letu postopno zmanjševali proizvodnjo. Ob priključitvi šamotarne k elektrodnemu obratu bo nekaj delavcev ostalo brez delovnih mest, zato že sedaj opozarjajo pristojno kadrovsko službo v Železarni, da pravočasno pregleda in zagotovi delavcem ustrežna delovna mesta.

MARTINARNA

V petek, 21. novembra je bila šesta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Imeli so pripombe k šesti in dvajseti točki predloga sindikalne liste za leto 1976. O izbiri kandidatov za podelitev priznanja OF na seji niso razpravljali in so to problematiko odložili do delovne konference osnovne organizacije sindikata.

Tov. Zupan je posredoval kratek pregled izpolnjevanja proizvodnih nalog SM jeklarne za deset mesecev in pohvalil sodelavce zaposlene v livni jami in pri pečeh.

Precejšnjo pozornost so posvetili pripravam na delovno konferenco. Za delovno konferenco osnovne organizacije sindikata morajo samoupravne delovne skupine izvoliti delegate, delovna konferenca pa bo 24. decembra v sejni sobi obrata plavž.

Na znanje so vzeli gradivo, ki ga je posredovala občinska konferenca SZDL Jesenice v zvezi s pripravo referendumu o samopriskupku za izgradnjo šolskega centra na Plavžu in prehodom na celodnevno šolo.

JEKLOVLEK

V petek, 21. novembra, je bila sedma seja osnovne organizacije sindikata v jeklovleku. Člani odbora so bili seznanjeni s pripravami na delovno konferenco, ki bo 18. decembra v jedilnici obrata jeklovlek.

Na seji so razpravljali tudi o razpisu občinske konference SZDL Jesenice za podelitev priznanja OF.

STRUGARNA VALJEV

Četrta redna seja osnovne organizacije sindikata je bila v petek, 21. novembra. Predsednik Jože Beguš je predlagal, da bi delovno konferenco izvedli 12. decembra v strugarni valjev. Vsem članom odbora osnovne organizacije sindikata so naročili, da do 9. decembra pripravijo poročila o opravljenem delu.

Beseda je tekla tudi o predlogu sindikalne liste za leto 1976. O predlogu bodo razpravljali na sestankih SDS.

V nadaljevanju seje so obravnavali predlog predvidene reorganizacije sindikata in se zavzemali za to, da ne bi spreminjali sedanje organizacijske oblike. O predlogu bodo razpravljali tudi na delovni konferenci.

Zaradi odhoda sedanjega predsednika mladinskega aktiva v JLA, so na njegovo mesto predlagali sodelavca Mikiča. Mnenja so bili, da bi prvo soboto in nedeljo v decembru organizirali izlet v toplice.

Podelitev jubilejnih priznanj delavcem TOZD Talilnice

Podelitev jubilejnih priznanj delavcem TOZD Valjarne

Podelitev jubilejnih priznanj delavcem TOZD Hladna predelava

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

ODGOVOR ZDA NA ENERGETSKO KRIZO

3

Klimatizirani so poslovni prostori na ta način, da dovaja naprava v vsako cono spremenjeno količino zraka konstantne temperature. Tudi na ta način je možno prihraniti energijo, ker odpadke naknadno ogrevanje, ki je slaba točka vseh ostalih sistemov.

Vendar zaenkrat takšen način uporabe energije v klimatskih napravah še ni v normalni uporabi. Isto velja tudi za uporabo toplote razsvetljave in klimatskih naprav kot toplotnih črpalk. Vendar se bo v bližnji prihodnosti ta situacija z ozirom na ukrepe, ki jih predvideva ERDA v drugi stopnji svojega programa nedvomno spremenila.

3. Ultra prevodne cevi za toploto: V drugi stopnji programa ERDA imajo poleg toplotnih črpalk in ostalih naprav vlogo tudi takoimenovane »heat pipe« (toplotne cevi). Te ultra prevodne cevi za toploto obstoje v glavnem iz cevi, ki so zaprte na obeh straneh in vsebujejo določeno količino hladilnega sredstva npr.: freon 22 (freoni so spojine fluora, klora in ogljika, ki služijo v hladilni tehniki kot hladilne snovi). Če ima okolica ob obeh koncev cevi različne temperature, skuša cev to razliko takoj izenačiti. Pri tem lahko povzroči približno 100-krat večji toplotni pretok kot enako debela bakrena palica. Na toplejšem koncu namreč izhlapeva fluor in pri tem odvzema temperaturo svoji okolici. Para pride na hladnejšo stran, kjer se odseda na steni cevi. Tako se odvaja kondenzacijska toplota navzven.

Možnost uporabe tega sistema obstaja v prevajanju toplote izrabljenega zraka, odpadnih voda, plinov in par na sveži zrak ali svežo vodo. V ZDA uporabljajo te cevi za prevajanje toplote predvsem v industrijskih obratih kot so vulkanizacije, livarne, sušilnice in podobno. Ker sta oba zračna tokova med seboj popolnoma ločena, uporabljajo te naprave tudi pri klimatskih napravah, kjer mora biti medsebojni stik obeh tokov v vsakem slučaju preprečen. To velja predvsem za farmacevtsko industrijo in bolnišnice.

4. Obnova starih ogrevalnih in klimatskih naprav: Zelo važen ukrep na področju prihranka energije pomeni tudi pravočasna obnova zastarelih ogrevalnih in klimatskih naprav. Vladne ustanove, združenja in tudi privatne industrije, posredujejo navodila kako je treba izvesti obnovitvena dela na teh napravah. Pri tem gre v glavnem za dokazovanje lastnikom posloplja v kakš-

nem času se stroški za te posege z ozirom na prihranjeno energijo izplačajo. Ugotovili so, da je možno z dobrim vzdrževanjem in reguliranjem ogrevalnih ter klimatskih naprav prihraniti tudi do 30 % uporabne energije.

Zaključek

Ugotovitve na osnovi projektov, ki jih je izdelala ERDA, so pokazale, da se bodo tudi ZDA lahko v prihodnosti energetske popolnoma osamosvojile. Vendar ta čas ni tako blizu, kot so še pred kratkim predvidevali. Minilo bo še okoli 20 let, ko bo ta cilj po vsej verjetnosti dosežen.

(Konček)

ALI BODO LEDENE GORE NAMAKALE PUŠČAVE ?

Ledene gore z Antarktike bodo namakale ogromna sušna področja v Zahodni Avstraliji ali Čilu! To zveni skoraj kot prvoaprilska šala. Toda načrt šestih avstralskih univerzitetnih profesorjev in inženirjev podpirata tako Akademija znanosti, kakor tudi državna raziskovalna organizacija CSIRO (Commonwealth Scientific and Industrial Research Organization – Znanstvena in industrijska raziskovalna organizacija commonwealtha). Tudi geofiziki armade in geološkega združenja ZDA delajo že nekaj let na problemu koristne uporabe ledenih gor. Na južnoavstralski univerzi v Adelaidi so znanstveniki dosegli danes novo in verjetno tudi odločilno stopnjo raziskav. Na eni izmed ledenih gor v Antarktiki bodo namestili merilne instrumente. Ti bodo pokazali v kolikšni meri bi lahko vetrovi in vodni tokovi olajšali njen transport.

Ali bi lahko ogromno ledeno goro – ta bi naj bila v tehnično ekonomskem idealnem slučaju velika kot londonsko letališče Heathrow in visoka kot Eifflov stolp v Parizu – prepeljali s področja južnega tečaja približno 10.000 km daleč od Avstralije ali Južne Amerike? To je najvažnejše vprašanje s katerim se ukvarjajo.

Veliko strokovnjakov odgovarja na to vprašanje v osnovi pritrdilno. Poenostavljen bi izgledal takšen projekt takole: Izbrati je treba ledeno goro, ki se je ločila od antarktične ledene mase in jo z vlečnimi vrvmi privezati na ogromen vlačilec. Pri

hitrosti enega kilometra na uro, ki jo označujejo strokovnjaki kot možno, bi po približno enem letu privlekel vlačilec ledeno goro do zahodne avstralske obale. Tam se bi oddaljevala od zgoraj navzdol in tako nastalo vodo bi s pomočjo cevnega sistema transportirali v notranjost dežele. Tako bi lahko napravili puščavsko področje, ki je veliko kot Avstrija, ponovno rodovitno. S tem bi lahko postala Avstralija eden izmed najvažnejših svetovnih proizvajalcev pšenice in mesa.

Strokovnjaki v ZDA cenijo, da obstaja okoli 80 odstotkov svetovnih rezerv sveže vode v Antarktiki. Idealna ledena gora, primerna za transportiranje, bi naj bila sorazmerno ploščata in pravokotna. Dolga bi bila 10,5 km, široka 2,5 km in visoka 270 metrov. Zadostovala bi precejšen čas za namakanje sušnega področja 315 kvadr. kilometrov. Če bi hoteli dobiti enako količino vode, s pomočjo danes znanih postopkov za odstranjevanje soli, iz morske vode, bi porabili 1,3 milijarde dolarjev.

Če je postopek z uporabo ledene gore cenejši bo mogoče dokončno ugotoviti šele takrat, ko bo zgrajen prvi za transport potreben gigantski vlačilec. Moral bi biti približno desetkrat močnejši kot so današnji vlačilci te vrste. Ti bi lahko vlekli le majhne ledene gore dolge 1000 m, široke in visoke pa 250 m. Ker pa se med dolgim transportom del ledene gore oddali, bo ekonomsko upravičena uporaba samo zelo velikih ledenih gmot.

Obstaja še nekaj drugih problemov, ki jih bo treba rešiti. Ali naj vlačilci vozijo s seboj velike količine potrebnega goriva ali naj tankajo med vožnjo. V zvezi s tem so strokovnjaki že predlagali transportiranje ledenih gor v kouvjuju z ladjami na jedrski pogon. Kako povezati med seboj ledeno goro in vlačilec v podrobnosti še ni znano. Prav tako še ni razjasnjeno vprašanje, če je ledene gore sploh možno transportirati na velike razdalje. Pri tem obstaja namreč nevarnost, da med transportom razpadejo na več velikih delov. Negotovo je tudi kako blizu obale je sploh mogoče pripeljati ledene gore. Upoštevati je treba, da bodo visoke do 250 m in bo pri tem sedem osem njenih prostornine pod vodo.

Kljub vsem navedenim nejasnostim, je večina strokovnjakov, ki se s tem ukvarjajo optimistov. Prepričani so, da lahko »Projekt ledena gora« omogoči izkoriščanje največjih vodnih rezerv na svetu. In to v času, ko ogroža precejšen del človeštva pomanjkanje hrane. Splošno mnenje strokovnjakov je, da so vsi sedaj še odprti tehnični problemi rešljivi. Velika neznanka pa je ekonomska upravičenost Projekta ledena gora. Odgovora na to vprašanje zaenkrat še ni.

AKTUALNOSTI IZ JESENIŠKE OBČINE

ODLIKOVANJA ZA DELAVCE VATROSTALNE

Pred praznikom je bila v prostorih občinske skupščine Jesenice slovesna podelitev odlikovanj, ki jih je podelil predsednik zbora združenega dela Sob Jesenice Boris Bregant. Red dela s srebrnim vencem sta prejela Janez Biček in Janez Pintar, medaljo dela pa so prejeli: Anton Cerkovnik, Jože Kus in Peter Noč. Vsi odlikovanci, ki so bili odlikovani z ukazom predsednika republike tovariša Tita, so iz podjetja Vatrostalna. Vatrostalna je letos praznovala 15 let, odkar se je formirala v samostojno podjetje. Sedaj je v Vatrostalni zaposlenih čez 1.600 delavcev, ki so organizirani v osmih temeljnih organizacijah združenega dela, v vseh socialističnih republikah, ena izmed njih pa je tudi na Jesenicah.

Delo delavcev Vatrostalne je zelo cenjeno in dosegajo velike uspehe, tako pri remontnih delih kot tudi pri izgradnji novih metalurško-industrijskih dimnikov. Vsi današnji odlikovanci so s svojim uspešnim delom na delovnih mestih in v samoupravnih organih prispevali k hitrejšemu razvoju in napredku te delovne organizacije.

DIFERENCIRANE CENE OTROŠKEGA VARSTVA

Med predlogi programov dela samoupravnih interesnih skupnosti v občini Jesenice za prihodnje leto, je v programu skupnosti otroškega varstva omenjena tudi oskrbnina in prehrana v vzgojnovarstvenih zavodih. Cena dnevnega varstva se plačuje diferencirano glede na skupen dohodek staršev in dogovorjene kriterije, ki sta jih potrdili skupščini skupnosti otroškega varstva in izobrazevalne skupnosti Jesenice.

Tako na primer, kjer povprečni mesečni dohodek na člana družine ne presega 700 dinarjev, prispeva samoupravna interesna skupnost celotno oskrbnino. Kjer imajo povprečni dohodek na člana družine od 701 do 800 din, plačajo starši 10 % in samoupravna interesna skupnost 90 %, pri povprečnem mesečnem dohodku od 1.301 din in 1.400 din, plačajo starši 40 %, samoupravna interesna skupnost 60 odstotkov, in v primerih, ko povprečni mesečni dohodek presega 1.800 din, starši pri-

spevajo 70 % in 30 % samoupravna interesna skupnost.

Ce pa upoštevamo specifičnost posameznih vzgojnovarstvenih organizacij, znaša cena na oskrbovanca za dojenčka v vzgojnovarstveni organizaciji Jesenice 1.295 din, za predšolske otroke pa 740 din; v vzgojnovarstveni enoti Kranjska gora 615 din, v Mojstrani 560 din, na Koroški Beli 570 din in v Žirovnici 635 din.

V prihodnjem letu naj bi se stroškovna cena v vzgojnovarstvenih zavodih povečala glede na porast materialnih stroškov in osebnih dohodkov.

Tako starši sedaj pokrivajo v povprečju 46 % oskrbnih stroškov obe interesni skupnosti pa 64 %. V teh stroških pa ni zajeta amortizacija, ki jo v celoti pokriva izobraževalna skupnost.

INFORMIRANJE V KRAJEVNI SKUPNOSTI

V sredo, 26. novembra, je bila v delavskem domu na Javorniku osma seja sveta krajevne skupnosti Javornik-Koroška Bela.

Na seji so pozitivno ocenili dokaj obsežno delo, ki ga je opravila komisija za planiranje. Predsednik komisije Uroš Krže je obrazložil nekatere podrobnosti predloga srednjeročnega programa krajevne skupnosti za obdobje 76-80. V kratkem času je komisija zbrala potrebne podatke o razvojnih programih OZD in TOZD ter pri društvih in organizacijah, tako da je predlog programa že pripravljen za razpravo in potrditev na seji skupščine krajevne skupnosti.

Člani sveta KS so pregledali tudi idejni načrt izgradnje otroškega vrtca na Koroški Beli, ki ga je posredovala skupnost za otroško varstvo pri občinski skupščini Jesenice. Razen informacije o sestanku z občani Javorniškega rovtva so člani sveta KS dalj časa razpravljali tudi o informiranju v krajevni skupnosti. Na seji so ugotovili, da so bile doslej objavljene le občasne informacije v dnevnem časopisu ter v lokalnem radiu o delu organov krajevne skupnosti. Zato, naj bi v prihodnjem letu začeli z izdajanjem ciklostiranega biltena krajevne skupnosti. Imenovali so tričlanski uredniški odbor, z nalogo, da do prihodnje seje pripravi predlog, ki ga bodo posredovali v dokončno potrditev skupščini krajevne skupnosti. Prebrali so tudi informa-

cijo o INDOK centrih, ki je bila objavljena v Delu, seznanjeni pa so bili tudi s tistim delom stališč in priporočil skupščine SR Slovenije, ki obravnavajo ustanavljanje informacijskih skupin v krajevnih skupnostih.

Ob sklepu seje so potrdili še poročilo o devetmesečnem finančnem poslovanju krajevne skupnosti in rešili nekaj tekočih zadev.

DOPOLNJEN PROGRAM KOMUNALNIH DEL

V poročilu o realizaciji programa komunalnih del za letošnje leto, so v predlogu za dopolnitev programa 1975-1976 omenjena tudi naslednja dela: vzdrževalna dela na stavbah krajevnih uradov v Mojstrani in Kranjski gori in semaforizacija križišča pri Cufarju v višini 200.000 din. Po projektu naj bi znašali stroški preko 1.000.000 din, zavarovalnica Sava je pripravljena dati tudi kredit.

Po programu naj bi uredili tudi novo pokopališče v Kranjski gori. Z deli še niso začeli. Tudi sanacija drsnega področja v Mirci na Jesenicah še ni realizirana, ker geološki zavod še ni predložil dokončnega načrta sanacije tega področja. Uredili pa so že park talcev na Koroški Beli, sofinancirali pa so tudi vodnogospodarske posege na Jeseničici. Z urejanjem odvajanja meteornih voda s Straže bodo verjetno začeli še letos. Uredili pa so tudi zahodni priključek na obvozno cesto v Kranjski gori.

»HITLER V PARTIZANIH« NA JESENIŠKEM ODRU

Prihodnjo soboto, 13. decembra, bo ob 19.30 gostovalo na Jesenicah Prešernovo gledališče iz Kranja s komedijo Fadila Hadžića: **HITLER V PARTIZANIH**. V komediji bomo spremljali vrsto dobrodušnih in duhovitih spletov nevšečnosti, težav in zapletov, pa tudi iskrih in radostnih trenutkov, ki so spremljali kulturno delo med partizanskimi enotami v naši narodnoosvobodilni vojni. Delo je režiral Iztok Torry, sceno je pripravil Saša Kump. Vstopnice za predstavo že lahko rezervirate v gledališki pisarni ali po telefonu 81-260.

PRIJETEN VEČER Z NAJSTAREJŠIMI UPOKOJENCI NA JAVORNIKU

V novembru je bilo v domu upokojencev na Javorniku srečanje z najstarejšimi upokojenci - 80-letniki. Takšno srečanje društvo upokojencev na Javorniku organizira vsako leto, letošnjega večera, ki je potekal v prijetnem in tovariškem vzdušju pa se je udeležilo šestnajst upokojencev - 80-letnikov, medtem ko so štirinajst upokojencev obiskali na domovih, ker se sami niso mogli udeležiti srečanja.

Društvo upokojencev je poslalo tudi vabila predstavnikom osmih organizacij in društev, vendar so se srečanja z upokojenci - 80-letniki udeležili le predstavniki treh vabljeneh organizacij, kar kaže na slab odnos do upokojencev.

Da je večer, namenjen najstarejšim upokojencem, potekal v prijetnem in tovariškem vzdušju, so poskrbeli člani pevskega zbora društva upokojencev, recitatorji in pionirji s citrmi iz osnovne šole Koroška Bela.

NOVICE

IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Na 14. seji vseh zborov občinske skupščine v sredo, 3. 12. so delegati obravnavali resolucijo o družbeno ekonomskem razvoju SFRJ, poročilo o gibanju gospodarstva v občini do septembra 1975, smernice gospodarskega razvoja za l. 1976, predlog družbenega dogovora o gibanju, obsegu in strukturi skupne porabe za 1976. leto, poročilo o varstvu borcev NOV in vojaških vojni invalidov, predlog družbenega dogovora o načinu oblikovanja cen stanovanj, predlog družbenega dogovora o merilih za programiranje, sofinanciranje in izvajanje topografskih načrtov in srednjeročni program izvajanja in financiranja geodetskih del na območju SRS. Potrdili so odlok o izločitvi nepremičnin v splošni rabi in v splošnem interesu za gradnjo stanovanjske hiše na Bledu ter sprejeli sklep o podelitvi izrednih občinskih priznanj in o izvolitvi sodnika občinskega sodišča.

V četrtek, 27. 11. so na 40. seji izvršnega sveta OS razen o premoženjsko pravnih zadevah in zadevah s področja urbanizma, gradbeništva, komunale in varstva okolja, obravnavali tudi organizacijo medobčinskih inšpekcijskih služb, sofinanciranje infrastrukture na Bledu, ter sklepali o nabavi opreme za novo poročno sobo v Sivčevi hiši v Radovljici in o finančni pomoči TD Radovljica za panoramsko karto občine Radovljica. Govorili so tudi o problematiki gradbene inšpekcije.

Predsedstvo občinske skupščine je na 21. seji, 25. 11. razpravljalo o ustanovitvi občinskega informativnega dokumentarnega centra in o delu občinskega družbenega pravobranilstva samoupravljanja.

Na osrednji občinski proslavi dneva republike v Podnartu je predsednik SO Radovljica Polde Pernuš podelil odlikovanja predsednika republike. Red dela z rdečo zastavo sta prejela Janez Kocjančič iz Gorij in Stanko Kocjančič iz Nove vasi. Red republike s srebrnim vencem Ivan Križnar iz Lipnice in Jule Vobič iz Radovljice ter red dela Gasilsko društvo Bled.

Za praznik republike je bila v četrtek, 27. 11. v hotelu Svoboda na Bledu slovesnost, na kateri so svečano sprejeli v ZK 95 novih članov, od teh 63 iz delovnih kolektivov in šol in 32 iz garnizije JLA Boh. Bela. Letos so v občini sprejeli že 222 novih članov ZK.

V torek, 2. 12. so na seji koordinacijskega odbora za usmerjanje družbeno politične aktivnosti pri uresničevanju ciljev družbeno ekonomske politike v občini pri OK SZDL, obravnavali oceno gospodarskih gibanj za devet mesecev 1975. leta, nato pa razpravljali o programu nadaljnjega usmerjanja stabilizacije v občini.

V počastitev 30-letnice osvoboditve in zmage nad fašizmom so na proslavi dneva republike v osnovni šoli A. T. Linhart v Radovljici v četrtek, 27. 11. svečano odprli foto razstavo »Spomeniki in spominska obeležja NOB v radovljiki občini«. Razstavo, 129 velikih fotografij, so pripravili člani foto kluba Radovljica, ki so izdelali tudi katalog in več okusno opremljenih albumov. Iz Radovljice bo razstava prenešana v Bohinj.

Delegacija občinskih družbeno političnih organizacij, kulturne skupnosti in ZKPO Radovljica je v sredo, 26. 11. sodelovala na zaključni slovesnosti ob 70-letnici RKUD Sloboda - VIS v Varaždinu. Na slavnostni seji so izročili priznanja in darila vodstvu tega društva s katerim jih veže že skoraj 10-letno prijateljsko in plodno sodelovanje.

V ponedeljek, 24. 11. so na drugi seji komisije za preučitev predlogov cen stanovanj pri koordinacijskem odboru podpisnikov družbenega dogovora o načinu oblikovanja cen stanovanj, obravnavali predloge cen stanovanjskih objektov v novem naselju na Gradnikovi cesti v Radovljici.

Na proslavi dneva republike v Radovljici so prejeli ob 30-letnici osvoboditve priznanja KK SZDL Radovljica: Slavko Kariž, Esad Mehmedinović, Boško Pavič, Slavko Starovski, Ela Bertonec, Katerina Senk, Franc Papler, Vito Lenac in Miran Špicar.

Predračun dohodkov in izdatkov KS Radovljica, ki ga je pripravil svet KS za javno obravnavo in ga bo potrdila skupščina KS na 2. seji, 29. decembra, znaša 2.208.000 din. Predvidevajo, da bodo po samoupravnem sporazumu zbrali 695.000 din, od dotacij OS 203.000 din, iz prispevka za mestna zemljišča 210.000, iz samoprispevka občanov za asfaltiranje cest 250.000, iz samoprispevka po referendumu za izgradnjo mrliških vežic 800.000 din ter ostalih dohodkov iz parkirin, najemnin in drugo 50.000 din.

V sredo, 3. 12. so se pričeli sestanki uličnih konferenc SZDL v Radovljici. Občani razpravljajo o predlogu srednjeročnega programa razvoja KS, o predračunu sveta KS za 1976. leto in o predlogu za razpis referenduma za gradnjo mrliških vežic. Ulične konference bodo zaključile z razpravo do 9. 12., po TOZD, v družbenopolitičnih organizacijah in društvih pa do 10. 12.

TD Radovljica je izdalo in založilo 30.000 izvodov nove barvne panoramske karte radovljiske kotline, blejskega in bohinjskega kota in gornjesavske kotline. Izdelal jo je R. Zorn, tiskal pa Gorenjski tisk Kranj. Prodajna cena novih kart je 10 din.

Klub zdravljenih alkoholikov Radovljica je na občnem zboru v soboto, 22. 11. izbral nov upravni odbor in odbor samoupravne kontrole. Za novega predsednika kluba je bil soglasno izvoljen dosedanj tajnik Franc Pretnar iz Radovljice.

V spomin na izvolitev prvih vaških NO odborov v novembru 1944. leta, v Podnartu slavijo krajevni praznik. Letošnje praznovanje je bilo še posebno slovesno, saj so hkrati slavili tudi veliko delovno zmago, ko so na praznik republike otvorili 16 km asfaltiranih cest. Na slavnostni seji skupščine KS Podnart so prejeli priznanja KK SZDL: Jože Drol, Ivan Fister, Marija Jerala, Jože Konc, Janez Pogačnik, Jela Solar, Jože Treven in Janko Varl.

V Plamenu Kropa so družbeni plan za oktober presegli po količini za 4,2 % in izdelali 812.862 kg izdelkov, kar je letos največja mesečna proizvodnja. V primerjavi z desetimi meseci lani, so povečali izvoz po vrednosti za 18,5 %.

V primerjavi s tričetrletjem lanskega leta je bila v Elanu Begunje letošnja prodaja izdelkov brez interne prodaje kar za 45 % večja. Delež prodaje na domačem trgu znaša 56, v izvozu pa 44 %. Na domačem trgu je prodaja presegla dinamičen načrt za 15, na tujem pa za 24 %.

V okviru kulturne akcije bo Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane v petek, 5. decembra ob 19.30 gostovalo v festivalni dvorani na Bledu. Uprizorili bodo komedijo »Dr. B. Nušiča. Naslednji petek, 17. decembra pa bodo v Radovljici nastopili s komedijo »40 karatov«.

IZVRŠNI SVET O GIBANJU GOSPODARSTVA

V torek, 25. novembra je bila 67. seja izvršnega sveta občinske skupščine Jesenice. Največ časa so posvetili pregledu gibanja gospodarstva v občini v prvih devetih mesecih letošnjega leta. V poročilu je zajetih 30 temeljnih organizacij združenega dela in 15 organizacij združenega dela brez TOZD.

Gospodarske organizacije jeseniške občine po podatkih za devet mesecev letošnjega leta dosegajo v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta visoke finančne rezultate, ki pa so nekoliko slabši, kot so bili v prvem polletju letošnjega leta. Celotni dohodek je porasel na 7.658.046 tisoč din ali za 142 odstotka, v prvem polletju za 163 odstotka, pri čemer pa je zajeta interna realizacija, ki predstavlja 38,63 odstotkov skupne realizacije celotnega dohodka.

Bolj kot celoten dohodek pa so porasla porabljena sredstva. Uvoz še vedno narašča in je v primerjavi z lanskim letom višji za 106 odstotkov, izvoz pa se giblje v okviru planiranih vrednosti, realiziran je z 72,2 odstotka in za 22,3 odstotka presega lanskoletno realizacijo v enakem obdobju.

Tudi porast zaposlenosti je višji v primerjavi z lanskim letom. Osebnih dohodki na zaposlenega se gibljejo v skladu z resolucijo o družbeno ekonomski politiki SR Slovenije, toda zaradi previsokega števila novozaposlenih delavcev je masa osebnih dohodkov previsoka z ozirom na stopnjo rasti družbenega proizvoda.

V primerjavi z resolucijo je gospodarstvo jeseniške občine doseglo naslednje rezultate: družbeni proizvod je nižji za en odstotek, po resoluciji bi moral biti 21 odstotkov, pogodbeno obveznosti so pod planom za 21,5 odstotkov, bruto osebni dohodki so 7,6 odstotkov nad planom, neto osebni dohodki pa za deset odstotkov nad planom.

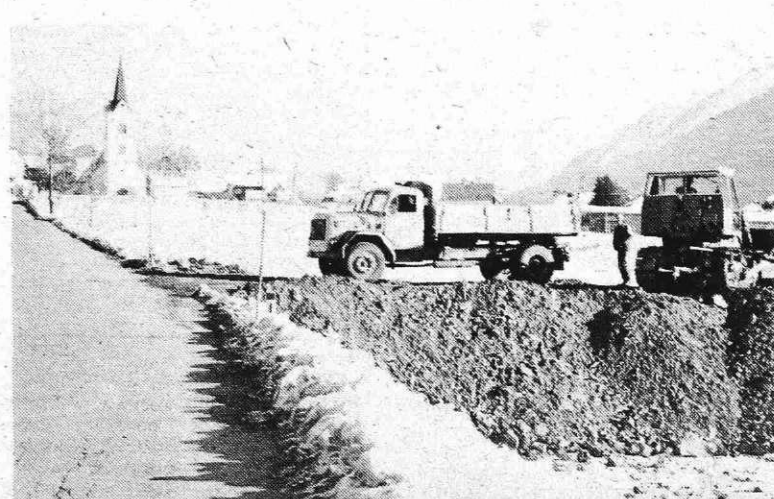
Izvršni svet naroča vsem organizacijam združenega dela in vodstvom gospodarskih organizacij, da na osnovi devetmesečnega pregleda gospodarjenja izdelajo akcijske programe in temeljito analizirajo stanje.

Izvršni svet je tudi sprejel stališča in pripombe na osnutek srednjeroč-

nega programa rekonstrukcije in izgradnje republiških cest za obdobje 1976-1980 in predlagal le-te v obravnavo vsem trem zborom občinske skupščine.

Za šefa inšpekcijskih služb so imenovali Justina Zorka, sanitarnega inšpektorja. Ko so razpravljali in sklepali o javni razgrnitvi zazidalnega načrta za območje klavnice - prodna pregrada, je izvršni svet menil, da je načrt nepopoln in da je pred razgrnitvijo le-tega zbrati programe še ostalih interesentov ter dopolniti zazidalni načrt tudi s potrebnimi predračuni. Šele potem bodo lahko ta zazidalni načrt javno razgrnili.

Med drugim so na seji obravnavali še nekatere premoženjsko-pravne zadeve ter razpravljali o delovnem osnutku rebalansa proračuna občinske skupščine Jesenice za letošnje leto.

Delavci SGP Sava so na južni strani Podkorena pričeli graditi novo cesto proti Ratečam. Ozka cesta skozi vas je posebno v času poletne sezone predstavljal ozko grlo in zato so se odločili za izgradnjo obvoznice.

